وزارت دفاع ملی
ریاست دفتر
مهر صادره
۹۸/۸/۱۹ ۱۴۴

منظور است
اسدالله خالد
سرپرست وزارت دفاع ملی

پالیسی و طرزالعمل حمایت و مواظبت از مجروحین، معلولین و بازماندگان شهدا و مفقودین

لمړی څپرکی

عمومي حکمونه

۱٫۱- سریزه: د خپلواکۍ، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا څخه دفاع، په ټول هیواد کې د امنیت ټینګول، د هیواد د فاعي وړتیاو لوړول، د اسلام د مقدس دین او نورو مادي او معنوي ارزښتونو څخه ساتنه، د خلکو باورجلبول، ملاتړ او درناوی د ملي اردو د اړوندانو د دندو او مکلفیتو په سرلیک کې ځای لري.

له همدې کبله د ملي اردو زړور سرتیري، بریدملان او افسران د هیواد دښمنانو پر وړاندې د وطن څخه دفاع کوي په دغې سپېڅلې لاره کې د خپل جګړه ایزو دندو په حال کې دښمن سره یې مخامخ جګړو کښې خپل خوږه ځانونه له لاسه ورکړي، شهید، معلول او یا ورک شوي دي، همدارنګه د هغو زده کوونکو، محصلینو او مداومینو حقونه چې د ملي اردو په ښوونیزو او زده کړه ایزو مؤسسوکې دغلیم دغلیمانه فعالیتونو له امله شهید او معلول شوی او یا کیږي نو پر همدې بنسټ د ملي اردو د شهیدانو او د شهیدانو پاتي کسانو قدرداني او درناوی باید د سرلیک په بڼه د یوه غوره ملي، اسلامي او انساني فرهنګ په توګه د ملی دفاع وزارت دځانګړي

فصل اول

احکام عمومی

۱٫۱- مقدمه : دفاع از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، تامین امنیت سراسری، ارتقاء قابلیت دفاعی کشور، حراست از دین مقدس اسلام و سایر ارزشهای مادی و معنوی، جلب اعتماد، احترام و حمایت مردم از جمله وظایف و وجایب منسوبین اردوی ملی بوده که در سرخط همه وظایف قرار دارد.

بدین منظور افسران، بریدملان و سربازان اردوی ملی شجاعانه از سرزمین‌شان در برابر دشمنان وطن دفاع نموده و در این راه مقدس در جریان وظایف بالفعل محاربوی و در جنگ‌های رویاروی با دشمنان وطن جان‌های شیرین خود را از دست داده شهید، مفقود و یا معلول گردیده اند و همچنان در مورد پرداخت حقوق آنعده محصلین، متعلمین و مداومین موسسات تحصیلی و تعلیمی اردوی ملی که بالاثر فعالیت‌های خصمانه دشمن شهید و معلول گردیده و یا میگردند به منظور ارجگذار به شهدا و بازماندگان شهدا و معلولین اردوي ملي باید به عنوان یك فرهنگ پسندیده ملي، اسلامي و انساني مورد توجه خاص وزارت

پاملرنی لاندې ووسي اوپه هر وخت اومهال کې دې زيار وایستل شي ترڅو هغه ستونزې او ننګوني چې دشهیدانو، ورک شوو او معلولینو د حقونو او امتیازونو د ورکولو په لارکې شتون لری له منځه يوړل شي.

١,٢ - بنسټ:

دغه تګلاره د اساسي قانون له٥٣ مې مادې سره سم، دشهیدانو، ورک شوو پاتې کسانو امتیازونو او د حقونو قانون د معلولینو او شهیدانو د پاتې کسانو د امتیازونو او حقوقو د قانون د ځینې موادو بدلونونه او د معلولینو د امتیازونو او حقونو د قانون پربنسټ ترتیب شوی ده.

١,٣ - اصطلاح ګانې:

(١) - شهید : هغه شخص دی چې دقانون ساتنی اوخاوری بشپړتیا ددفاع لپاره دجګړه ایزواو یا ددښمن دنورو فعالیتونو په وخت کې په شهادت رسیدلی وي.

(٢) - ورک شوی : افسر، بریدمل او سرتیری چی د جګړه ایزی دندی پر مهال د اصلی وضع الجیش نه تګ او بیرته دندی ته دراتګ پرمهال ورک شی چی ورک والی یی د کشفی ارګانونو او یا اړوندو قوماندانی له لوری تایید شی ورک ګڼل کیږی .

(٣) - ټپي: د ملي اردو پرسونل چې د جګړه ایزې دندې او یا د نورو طبیعی اوغیرطبیعی حالاتو په بهیرکې ټپي کیږي.

(۴) – د جګړی بندیان: کله چی د ملی اردو اړوند د دندی پر مهال د ښمن لخوا ونیول شی او په اسارت وړل کیږی .

دفاع ملی قرار گیرد و حتی‌المقدور سعی گردد تامشکلات و چالش‌های موجود که در فرا راه حقوق و امتیازات و رثه شهدا، مفقودین و معلولین قرار دارد مرفوع گردد .

١,٢ - مبنی:

این پالیسی در مطابقت با ماده ٥٣ قانون اساسی، قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین، قانون حقوق و امتیازات معلولین، تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین و قانون امور ذاتی افسران، بریدملان و ساتنمنان تدوین گردیده است .

١,٣ - اصطلاحات :

(١) - شهید: شخصی است که بخاطر دفاع از تمامیت ارضی و حراست از حاکمیت قانون حین انجام فعالیت‌های محاربوی و سایرفعالیت‌های دشمن به شهادت رسیده باشد .

(٢)- مفقود : افسر، بریدمل و سربازی که در جریان وظیفه محاربوی، رفت از وضع الجیش اصلی و برگشت به وظیفه ناپدید می شود بعد از تائید ارگانهای کشفی اداره مربوط و ارگانهای محل، مفقود گفته میشود.

(٣)- مجروح : پرسونل اردوی ملی که در جریان وظایف محاربوی و سایرحالات طبیعی و غیرطبیعی زخمی میگردند.

(۴)- اسیرجنگی : زمانیکه یك منسوب اردوی ملی توسط دشمن در جریان وظایف و فعالیت‌های محاربوی دستگیر و به اسارت برده میشود.

(۵) ـ معلولیت: بشپړ او قسمي معلولیت چې د افسر، بریدمل اوسرتیری روانی اوفزیکی حالت او دروغتیایی طبی کمیسیون دخرګنده دلایل چې دهغوی د دندی د اجرا کولو خنډ ګرځی.

(۶) ـ معلول: هغه څوک دی چې د جسمي ، حسي ، ذهنـي او روانـي وضـع دلاسـه ورکولـو پربنسـټ د روغتیایي کمیسیون په تشخیص سره ، خپله سلامتیا او کاری توان داسي له لاسه ورکړی وي چې په ټولنیز او اقتصادي ډګرکې دهغه دځواکمنۍ دکمیدو لامل شي.

(۷) ـ بشـپړ معلـول: هغـه څـوک دی چـې د هغـه د معلولیت یا د ځواکمنۍ کمیدو درجه د معلولیت د تثبیت د روغتیایي کمیسیون لخوا بـه سلو کې لـه (۶۰) فیصده څخه پورته تثبیت شوی وي.

(۸) ـ دایمـي قسـمي معلـول: هغـه څـوک دی چـې دهغــه دمعلولیــت یــا د ځــواکمنۍ دکمیــدو درجــه د معلولیـت د تثبیـت د روغتیـایي کمیسـیون لخـوا پـه سلوکې لـه (۳۰) فیصده څخـه تـر(۶۰) فیصده پـورې تثبیت شوی وي.

(۹)- **رمـــپ**:دپوړیـــو هغـــه اواري لارې دي چـــې د معلولینـو ویلچرونـه پرهغـې پـه اسـانه توګـه تـګ راتـګ وکړای شي.

(۱۰) پاتې کسان عبارت دي له:

- میره،مېرمنه،بې میره لو، هغه زوی چې د اتلس کلنۍ سـن بـې نـوی بشـپړ کـړی، معلـول یـا پـه ښـوونی، زده کړویـا د عسـکری عمـومي مکلفیـت دخـدمت پـه ترسـره کولو بوخت وي .

- پلار، مور، بې میړه خور، هغه ورور چې د اتلس کلنۍ سن یې نه وي بشپړکړی، معلول یا په ښووني،

(۵)- معلولیـت:معلولیـت کلـی وقسـمی بردلایـل معین کمیسیون صحی طبی ،معلولیت فزیکی و یا روانـی بـوده کـه مـانع اجرا وانجام وظایف محولـه افسر،بریدمل وسرباز میگردد.

(۶) ـ معلـول: شخصـی اسـت کـه بنـابر ضـایعه جسمی، حسی، ذهنی و روانی یا توام بـه تشـخیص کمیســیون صــحی، ســلامت و کــارآیی خــود را طوری از دست بدهد که موجب کاهش توانمندی او در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی گردد.

(۷) ـ معلـول کلـی : شخصـی اسـت کـه درجـه معلولیت یا کاهش توانمندی وی ازطرف کمیسیون صـحی تثبیـت معلولیـت، بـالاتر از (۶۰) فیصـد تثبیت شده باشد.

(۸)- معلـول قسـمی دایمـی : شخصـی اسـت کـه درجـه معلولیـت یـا کـاهش توانمنـدی وی ازطـرف کمیسـیون صـحی تثبیت معلولیت، حسـب احـوال از(۳۰) الـی (۶۰) فیصد تثبیت شده باشد.

(۹) ـ رمـــپ : راه زینـــه هـــای هموارکـــه ویلچرهـــای معلولین به سهولت ازآن رفت وآمد کرده بتواند.

(۱۰) ــ بازماندگان عبارت اند از:

- زوج، زوجـه، دختـر بـدون شـوهر، پسـری کـه سـن (۱۸) سالگی را تکمیل نکرده، معلول یا مصروف تعلیم یـا تحصیل و یـا انجـام خـدمت مکلفیـت عمـومی عسـکری باشد.

- پـدر، مـادر، خـواهر بـدون شـوهر، بـرادری کـه سـن (۱۸) سـالگی را تکمیـل نکـرده، معلـول یـا مصـروف

زده کړو یا دعسکري عمومي مکلفیت د خدمت په ترسره کولو بوخت وي، په دې شرط چې شهید یا ورک شوی، د شهادت یا ورکېدو دمخه دهغوی د معشیت متکفل وي.

- د شهید یا ورک شوي د حاملې جنین چې د شهادت یا وروک کیدو وروسته یې دهغه دامیند واره میرمنې څخه زیږول شوی وي .

- د شهید یا ورک شوي د پاتې کسانو تثبیتېدل د شرعي و ثیقې په واسطه صورت مومي.

۴,۱- موخې:

(۱)- دهغو قربانیانو د کورنیو څخه ملاتړاو ساتنه چې د خلکو او هیواد د خپلواکۍ او ځمکنې بشپړتیا، سر اومال او ناموس څخه په دفاع کې او دقانون د پلي کېدو په لار کې شهید، معلول او ټپي شوی وي او یا کیږي.

(۲)- دملي اردو د شهیدانو، ورک شوو، ټپیانو، او معلولینو د حقونو او امتیازونو په ورکړه کې دلازمو آسانتیاوو برابرول او په خپل وخت سره اخیستل.

(۳)- دملي اردو د شهیدانو، ورک شوو، ټپي شوو او معلولینو د وارثینوو څخه ساتنه او درناوی .

(۴)- د ملي اردوپه ټولو روغتیایي مرکزونو کې دملي اردو دمعلولینو اوټپیانو څخه ددرملنې اوساتنې برخې ته کلکه پاملرنه.

تعلیم یا تحصیل بوده و یا انجام خدمت مکلفیت عمومی عسکری باشد مشروط براینکه شهید و یا مفقود قبل از شهادت یا مفقودیت متکفل معیشت آنها باشد .

- جنین زن حامله شهید یا مفقود که بعد از شهادت یا مفقودیت وی از زن حامله او تولد شده باشد.

- تثبیت بازماندگان شهید ومفقود توسط وثیقه شرعی صورت می گیرد.

۴,۱- اهداف:

(۱) - حمایت و مواظبت از خانوادههای قربانیان که بخاطر دفاع ازاستقلال، تمامیت ارضی و پاسداری از ارزشها و حفاظت جان، مال و ناموس مردم کشور که در راه تنفیذ قانون، شهید، مفقود ،معلول و مجروح گردیده و میگردند.

(۲) – فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت پرداخت بموقع حقوق و امتیازات شهدا، مفقودین، معلولین و مجروحین اردوي ملی .

(۳) – مواظبت و قدردانی از بازماندهگان شهدا، مفقودین، معلولین و مجروحین اردوي ملی .

(۴) – توجه جدی در حصه تداوی معلولین و مجروحین اردوی ملی ازطرف تمام مراکز صحی اردوی ملی .

دوهم څپرکی

دمعلولینو او ټپیانو حقونه اوامتیازونه

د هیواد د اتلوټپیانو او معلولینو دوام داره ملاتړ او ساتنه چې د هیواد ساتني، ملي واکمنۍ، خپلواکۍ، خاورې بشپړتیا او د هیواد د خلکو د امنیت لپاره خپله وینه اود بدن غړي لـه لاسه ورکړي دي د ملــي دفــاع وزارت، ستردرسـتیز، د ملــي دفــاع وزارت روغتیــایي ســترتوب او د ستردرســتیز روغتیایی سترتوب او قوماندانیت یو لـه اساسـي دندو څخه ده ترڅو ټپیان او معلولین بیا لـه سره د تــل روغتیــا ســاتني او ټــولنیز ژونــد جــوړونې اړتیاوې تکمیل ترڅو وکولائ شي د هغوی لپاره زیات او ښه خدمتونه پوره او سرته ورسوي.

۱,۲- د معلولیت درجه، ټاکل او ثابتول :

(۱)- د روغتیــایي کمیســیون لــه لارې د ټپیــانو د معلولیت درجې معلومول چې رواني زیان یې لیدلی وي او یا یې د خپل بدن غړي له لاسه ورکړي وي.

(۲) – د افســرانو او بریــدملانو د تــل ناروغتیــا او معلولیت پـر بنسـټ چـې د دنـدی دسـرته رسـولو خنډ گرځـي د روغتیـایي کمیسـیون لـه لارې یـې معلولیـت تثبیـت کېـږي د بـدن معلولیـت پـه دې معنــی دی چـې افسران، بریدملان او سرتیري د ناروغتیا پر بنیاد او یـا د ټـپ لـه کبلـه خپلـه ورسپارل شـوې دنـده پـه سـمه توگـه او د قناعـت وړ پـای تـه ونـه رسـوي د معلولیـت ثــابتول د طبــي قــانوني مــدرکونو ســپارل اړيــن گڼــل کیږي د افسر او بریدمل تقاعد د معلولیت او همیشنۍ ناروغتیـا پـر بنسـټ د مـدرکونو سـپارل د معلولیـت د تثبیت د کمیسیون لـه لارې او یـا د واکمنـي څـانگې لـه لورې د معلولیت ثابتول اومعلومول منل کیږی.

فصل دوم

حقوق و امتیازات مجروحین و معلولین

مواظبت و حمایـه دایمـي از مجـروحین و معلـولین قهرمان کشور که خون و اعضـای بدن خویش را در راه حراســت از اســتقلال، حاکمیــت ملــی، تمامیت ارضی و امنیت مـردم کشور از دستداده انـد یکـی از وجایـب اساسـی وزارت دفـاع ملـی و ستردرستیز (ریاست صـحیه وزارت دفـاع ملـی و قوماندانیت صحیه ستردرستیز) بوده تـا مجـروحین و معلــولین را دوبــاره از طریــق بــازتوانی و مراقبت‌های صحی دوامدار شامل حیات اجتماعی و خود کفائی ساخته تا ازاین طریق خدمت شایان رابرای آنها انجام داده باشیم.

۱,۲. تثبیت و تعیین درجه معلولیت :

(۱)- تعیین درجـه معلولیت مجروحین از طـرف کمیسـیون صـحی کــه صـدمه روانــی دیـده و یــا اعضای بدن خود را از دست داده اند.

(۲)- تقاعد افسران و بریدملان بنـا بـر معلولیت و یــا مریضــی دوامــدار کــه مــانع اجــرای وظیفــه میگــردد، از طــرف کمیســیون صــحی معلولیــت، تثبیت میشود، معلولیت بدین معنی است کـه افسر، بریدمل و سرباز بنابرعوامل مریضـی یـا جراحت نتوانـد وظـایف محولـه را بطـور درسـت و قناعـت بخــش انجــام دهــد بــرای تثبیــت معلولیــت، ارایــه مـدارک قـانونی طبـی ضـروری پنداشـته میشـود، تقاعد افسر و بریـدمل بنـابر معلولیت و یـا مریضـی دوامدار بـر اسـاس ارایـه مـدارک، از طـرف کمیسـیون صـحی تثبیت معلولیت و یـا مرجـع ذیصـلاح تشـخیص و تثبیت معلولیت منظور میگردد.

(۳)- دمعلولیــت دتثبیــت روغتیــایي کمیســیون دمعلولینـو د حقوقـو او امتیـازنو د قـانون د شـپږم ځپرکـي د دویمـي مـادې سـره سـم د ولایتونـو پـه مرکزکي تشـکیل او د معلولیت د درجې په تثبیت او معلومولو کې پریکړه کوي.

(۴) - یادشوی معلول د کار دبیا قدرت پیدا کولو په صورت کې تر تقاعد، گوښه کولو یا د معلولیت د دویم ځل تثبیت پورې د تقاعد لـه حقونونـه بـې برخې او لمړني حالت ته بېرته راگرځي.

(۵) - د معلولیـت د تقاعـد حقونــه، د عمـر او خـدمت د مودې په پام کې نیولو پرته لـه قانون سره سم محاسبه او ورکول کیږي.

۲,۲- نظر په درجې سره د معلولیت ډولونه :

(۱) - بشپړ معلولیت:

د هغه معلولیت څخه عبارت دی چې د یو اړوند کاري قدرت له ۶۰٪سلنې نه کموالی پیدا کړي.

(۲) - برخې معلولیت:

د هغه معلولیت څخه عبارت دی چې د یو اړوند کاري قدرت لـه ۳۰٪سلنې تر ۶۰٪سلنې لـه لاسه ورکړی وي.

۲,۳.- د معلولیت حقونه:

(۱) د هغــه افسـر او بریـدمل د تقاعـد حقونــه چــې د دنـدې پـر مهـال او یـا د جگړه ایزو فعـالیتونو او یـا د دښـمن د داسـي نـورو فعـالیتونو لـه کبلـه معلـولیږي د خدمت د مودې په پام کې نیولو پرتـه د اړونـده قـانون له حکمونو سره سم د وروستی تنخوا یې لـه ضمایمو سره محاسبه او ورکول کیږي.

(۳)- کمیسـیون صـحی تثبیـت معلولیـت مطـابق مـاده ششـم فصـل دوم قـانون حقوق و امتیـازات معلـولین در مرکـزو ولایـات تشـکیل و در مـورد تثبیت و تشـخیص درجه معلولیت تصمیم میگیرد.

(۴)- معلول مذکور در صورت بازیـابی تـوان کـار الـی سـوق بـه تقاعـد، انفصـال و یـا تثبیـت دوبـاره معلولیـت از حقـوق تقاعـد معلولیـت محـروم و بـه حالت اولی باز می گردد.

(۵)- حقـوق تقاعـد معلولیـت، بـدون در نظرداشـت سـن و مـدت خـدمت مطـابق قـانون محاسـبه و پرداخت می شود.

۲,۲. انواع معلولیت نظر به درجه:

(۱)- معلولیت کلی :

عبارت از معلولیت است کـه تـوان کـاری منسـوب بالاتر از (۶۰) فیصد کاهش یافته باشد.

(۲) - معلولیت قسمی :

معلولیـت اسـت کـه منسـوب از (۳۰) فیصـد الـی (۶۰) فیصد توان کاری اش را از دست داده باشد.

۲,۳. حقوق معلولیت :

(۱) حقوق تقاعد افسر و بریدمل کـه حین اجرای وظیفه و یـا بـالاثر اجرای فعالیت‌هـای محـاربوی و سایرفعالیت‌های دشمن معلول مـی گردنـد بـدون در نظرداشت مـدت خدمت، از آخـرین معـاش مـاهوار با اجزای آن، مطابق احکـام قـانون مربـوط سـنجش و پرداخته می شود .

(۲) هر کله که یو افسر او بریدمل د جګړه ایزو فعالیتونو او یا د دښمن داسې نورو فعالیتونو پر مهال معلولیږي او معلولیت یې بشپړ تثبیت شي، د یوې رتبې فوق العاده ترفیع مستحق ګڼل کیږي، په دې صورت کې د معلول د تقاعد حقوق د فوق العاده ترفیع په پام کې نیولو سره محاسبه او ورکول کیږي، په دې شرط چې د معلول وروستی تنخواه د فوق العاده ترفیع د امتیاز څخه لږ نه وي.

(۳)- دځانګړو قطعو، کماندو او هوایي ځواکونو افسران، بریدملان، سرتیري، مداومین، محلصین او پوځي زده کوونکي چې معلولیت یې تثبیت شوی وي د معلولیت د تثبیت کېدو تاریخ نه(۱۰۰) فیصده ورستی میاشتنی تنخوا د اجزا اوضمایمو سره دخدمت دمودې په پام کې نه نیولوسره ورکول کېږي.

(۴)دافسرانو، بریدملانو، سرتېرو، مداومینو، محصلینواوپوځي طلابودتقاعدحقوق چې د دندې داجرا پرمهال او یا دهغې دعواملو پربنسټ قسمي معلول تثبیت شي دمعلولیت دتثبیت دنیټې څخه(۵۰) فیصده وروستنی میاشتنی تنخوا دېولو ضمایمو اواجزاو سره د خدمت د مودې په پام کې نیولو څخه پرته ورکول کیږي.

۵- دځانګړو قطعاتو، کماندو او هوایی ځواکونو بشپړ معلولینو ته په قانون د درج اکرامیې سربیره د جمهور رئیس د۱۳۹۶کال دلیندی دمیاشتی دشلمی نیټې(۲۷۸۸)ګڼه حکم سره سم (۱۵۰۰۰۰) یوسل او پنځوس زره افغانی دملی دفاع د وزارت له بودجې څخه د یو ځل لپاره د مرستی په توګه ورکوول کیږی.

(۲) هرگاه افسر و بریدمل حین انجام فعالیت‌های محاربوی و سایرفعالیت‌های دشمن معلول گردد و معلولیت آن کلی تثبیت گردد، مستحق یک رتبه ترفیع فوق العاده میباشد، در این صورت حقوق تقاعد معلول با درنظرداشت ترفیع فوق‌العاده محاسبه و پرداخت می گردد، مشروط بر اینکه آخرین معاش معلول کمتر از امتیاز ترفیع رتبه فوق العاده باشد .

(۳) حقوق تقاعد افسران، بریدملان، سربازان، مداومین، محصلین و متعلمین نظامی که حین اجرای وظیفه و یا به علت ناشی از آن معلول کلی تثبیت گردند از تاریخ تثبیت معلولیت (۱۰۰) فیصد آخرین معاش ماهوار با اجزا و ضمایم آن بدون در نظرداشت مدت خدمت برایشان پرداخته میشود.

(۴) حقوق تقاعد افسران، بریدملان، سربازان، مداومین، محصلین و طلاب نظامی که حین اجرای وظیفه و یا به علت ناشی از آن معلول قسمی تثبیت گردند از تاریخ تثبیت معلولیت (۵۰) فیصد آخرین معاش ماهوار با اجزا و ضمایم آن بدون در نظرداشت مدت خدمت برایشان پرداخته میشود.

(۵) برای معلولین کلی قطعات خاص، کماندو و قوای هوائی بر علاوه اکرامیه مندرج قانون برای یک مرتبه مبلغ یکصدو و پنجاهزار افغانی از بودجه وزارت دفاع ملی طور مساعدت مطابق حکم نمبر(۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ پرداخت گردد.

۲,۴. د مړ شوي معلول حقونه:

د هغه افسر او بریدمل د تقاعد حقونه چې د دندې نه د لرې کیدو څخه مخکې او یا د دندې له کبله مړ شي، د افسرانو، بریدملانو او ساتنمنانو د ذاتي چارو د قانون د (۶۸) مادې د حکمونو سره سم یې د تقاعد حقوق ورکول کیږي.

۲,۵- دندې پورې اړوند معلولیت:

کله چې افسر، بریدمل او سر تیری ته د رسمي ورکړل شوې دندې پر مهال، یوه پیښه رامنځ ته کیږي په دندې پورې اړه لري د رسمي ورکړل شوو دندو تر سره کول د دنده ایزو سفرونو او د کور او دندې د سیمې څخه تګ او راتګ شاملیږي د هغه افسرانو، بریدملانو او سرتیرو د تقاعد حقونه چې د جګړه ایزو فعالیتونو او یا د دښمن داسې نورو شومو فعالیتونو له کبله د د رسمي ورکړل شوې دندې پر مهال معلولیږي د هغوی حقوق د معلولینو د قانون د درج شوي حکمونو سره سم محاسبه او ورکول کیږي.

۲,۶- د معلول د تنخوا بندېدل:

د معلولینو د حقونو او امتیازونو قانون د (۱۳۸۹) کال د سنبلي د میاشتې (۱۵) مې نیټې د (۱۰۳۷) شمیرې رسمي جریدې د یوولسمې مادې سره سم د هغوی تنخواوې بندیږي.

۲,۷- د متقاعد معلول د تقاعد د حقونو بندېدل:

د متقاعد معلول د تقاعد حقونه په لاندې حالاتو کې بندیږي:

(۱) - په هغه صورت کې چې وروسته له معلولیت څخه کاري قدرت پیدا کړي.

۲,۴. حقوق تقاعد معلول متوفی :

حقوق تقاعد افسر و بریدمل که قبل از انفصال از وظیفه و یا به سبب وظیفه فوت نماید، مطابق حکم ماده شصت و هشتم قانون امور ذاتی افسران، بریدملان و ساتنمنان پرداخته میشود .

۲,۵. معلولیت مرتبط به وظیفه :

زمانیکه یک حادثه حین انجام وظایف محوله رسمی افسر، بریدمل و سرباز اردوی ملی رخ میدهد، مرتبط به کارپنداشته می شود، انجام وظایف محوله رسمی شامل سفرهای وظیفوی و رفت و برگشت از خانه به محل وظیفه و بالعکس به خانه نیزمی باشد حقوق تقاعد افسران، بریدملان و سربازان که بالاثر فعالیت‌های محاربوی و یا سایرفعالیت‌های خصمانه دشمن حین انجام وظایف محوله رسمی معلول میگردند، براساس احکام مندرج قانون معلولین محاسبه و پرداخته می شود.

۲,۶. قطع معاش معلول :

مطابق ماده یازدهم قانون حقوق و امتیازات معلولین جریده رسمی (۱۰۳۷) مورخ ۱۵سنبله سال ۱۳۸۹ قطع میگردد.

۲,۷. قطع حقوق تقاعد معلول متقاعد:

حقوق تقاعد معلول متقاعد در حالات ذیل قطع میگردد:

(۱)- در صورت که بعد ازمعلولیت توان کار را حاصل نماید.

(۲) - په هغه صورت کې چې معلولیت یې د نشه یي توکو څخه پیدا شوي وي.
(۳)- په هغه صورت کې چې د معلولیت دتثبیت په سندو کې یې جعل اوتذویر شوي وي.

۲،۸. د مړشــوي معلــول دپــاتي شــویو کسانودحقونوبندیدل:

دمړشوي معلول د پاتې شویو کسانو د حقونو بندېل په لاندې ډول دي:

۱- مړینه.

۲- دهیواد دایمي پریښودل.

۳- د تابعیت پریښودل.

۴- د واکمنـي محکمـي د قطعـي حکـم د صـادرېدو پـر بنسټ دملي خیانت د جرم په ارتکاب محکومېدل.

۵- هغــه زوی یــا ورور چــې د (۱۸) کلنــی ســن یــې بشـپړ کـړی یـایې د معلولیـت څخـه شـفا مونـدلې یـایې تعلـیم، تحصـیل او یـایې د عسـکري عمـومي مکلفیـت خدمت پای ته رسولی وي.

۶- د متوفي معلول د زوجې، لور یا خور واده کول.

۲،۹- معالجه،درملنــه اوبیاغښــتلتیا: دملــي دفــاع وزارت دصــحي چاروســترتوب او د ستردرســتیز د صحي قوماندانی د تګلارو او کړنلارو پر بنسټ دې اجرا شي.

۲،۱۰- د ټپیــانو او معلولینــو معنــوي حقــوق او امتیازونه:

(۱) - د ټپیــانو او معلولینــو معنــوي مکافــات:
د افغانسـتان د اسـلامي جمهـوری ریاسـت محتـرم مقــام او یــا د ملــي دفــاع وزیــراو لــوی درســتیز پـه ورانـدیز، ټپیـانو او معلولینـو تـه نښـانونه، مډالونـه،

(۲)- در صورت که معلولیت وی ناشی از اعتیاد به مواد مخدر باشد.
(۳)- در صــورت کــه در اســناد تثبیــت معلولیــت تذویر و جعل صورت گرفته باشد.

۲،۸. قطع حقوق بازماندگان معلول متوفی :

حقـوق بازمانـدگان معلـول متـوفی در حـالات ذیـل قطع می گردد:

۱- وفات.

۲- ترک دایمی کشور.

۳- ترک تابعیت.

۴- محکومیـت بـه ارتکـاب جـرم خیانـت ملـی بـه اساس صدورحکم قطعی محکمه ذیصلاح.

۵- پسر و برادری که سن (۱۸)سالگی را تکمیل یـا از معلولیـت شـفا یابـد یـا تعلـیم، تحصـیل و یـا خـدمت مکلفیـت عمـومی عسـکری را خـتم نمـوده باشد.

۶- ازدواج زوجه، دختر یا خواهر معلول متوفی.

۲،۹. معالجــه، تــداوی و بــازتوانی: مطــابق پالیسی‌ها و طرزالعمل‌های ریاست صحیه وزارت دفـاع ملـی و قومانـدانیت صـحیه ستردرستیز اجرا گردد.

۲،۱۰. حقـوق و امتیـازات معنـوی مجـروحین و معلولین :

(۱) - مکافات معنوی مجروحین و معلولین :
نظربـه لـزوم دیـد مقـام محتـرم ریاسـت جمهـوری اسـلامی افغانسـتان و یـا پیشـنهاد وزیـر دفـاع ملـي ولـوی درسـتیز بـراي مجـروحین و معلـولین نشـان‌ها،

افتخاري القاب، ستاینلیکونه او تحسین لیکونه ورکړل شي.

(۲) - ټپي ته لمړنۍ رسېدنې:

- د میدان څخه د ټپیانو او شهیدانو د تخلیې کرنلارۍ سره سم په ډیرلږ وخت کې د جګړې له لمړۍ کرښې څخه دهوایي ځواکونو او چارود مسؤلسینو له لورې روغتونو او کلینیکونو ته د ټپیانو لیږدول.

- ترروغتیایي مرکزونو پورې ټپیانودلیږدولو په وخت کې د روغتیایي لمړنیو مرستې برابرول.

- مخکې له دې چې په رسنیو کې نشر ته وسپارل شي د ټپي کورنۍ خبرول .

(۳) – درملنې ته ډیر ژر لاس رسی:

د ټپیانو درملنې ته باید ډیر ژر لاس رسی وشي په هغه صورت کې چې د ټپي درملنه په هیواد کې د ننه امکان ونلري باید د هیواد نه بهر ولیږدول شي.

(۴)- د ټپیانو د احوال پوښتنه:

دملي دفاع وزارت او ستردرستیز او د ملي اردو بیلابیلو قوماندانیو رهبرۍ پلاوي مکلف دي چې د ملي اردو به ځانګړې توګه په ملي او مذهبي ورځوکی د ټپیانو د احوال پوښتنه وکړي.

(5)- د شکایتونو صندوق ایجادول:

- د ملي دفاع وزارت په سیمه کې، د پیژنتون په سترتوب او دملي اردو دقطعاتو او جزوتامونو ګارنیزونونو کې د معلولینو او شهیدانو د پاتي کسانولپاره د شکایاتو صندق ځای پرځای شي چې د یوې اونۍ په اوږدوکې دځانګړي کمیسیون غړي او

مدال‌ها، القاب افتخاری، تقدیرنامه‌ها و تحسین نامه‌ها اعطا گردد .

(۲)- رسیده گی‌های اولیه به مجروح :

- انتقال مجروح از خط مقدم نبرد مطابق طرزالعمل تخلیه شهدا و زخمی ها از میادین محاربه، به اسرع وقت به شفاخانه‌ها و کلینك‌ها توسط مسئولین امور و قوای هوائی اجرا گردد .

- فراهم آوری زمینه خدمات صحی اولیه حین انتقال مجروح الی مرکزصحی .

- آگاه نمودن فامیل مجروح پیش از اینکه در رسانه‌ها نشرگردد.

(۳)- رسیدگی عاجل به تداوی :

باید به تداوی زخمی‌ها رسیدگی عاجل صورت گیرد، در صورت وخامت مجروحیت و عدم امکان تداوی در داخل کشور جهت تداوی به خارج از کشور اعزام گردند .

(۴) - عیادت از مجروحین :

هیأت رهبری وزارت دفاع ملی و ستردرستیز و قوماندانیت‌های سطوح مختلف اردوی ملی مکلف هستند تا از مجروحین اردوی ملی بخصوص در ایام روزهای ملی و مذهبی عیادت نمایند.

(۵) – ایجاد صندوق شکایات:

ایجاد صندوق شکایات بازماندگان شهدا و معلولین در ساحه وزارت دفاع ملی، ریاست کادروپرسونل و گارنیزیون‌های قطعات و جزوتامهای اردوی ملی تا در جریان هفته یک بار توسط نمایندگان کمیسیون‌خاص که تحت

استازي چې د ملی دفاع وزارت د معاونينو څخه ديومعاون ترمشرۍ لاندې جوړيږي هغه صندوق پرانيزي او د دوی شکايتونه په ځير سره وڅيړي او د هغوی د حلولو لپاره ډير ژر تصميم و نيسي.

۲,۱۱-د ټپيانو او معلولينو مادي حقونه او امتيازونه :

(۱) د ټپيانو او معلولينو مادي مکافات:

- هغه افسران او بريدملان چې دجګړه ايزو او امنيتي فعاليتونو له امله ټپی او په روغتيايي مرکزونو کې د درملنې لاندې دي، د هغوی دهرې مياشتې دخدمت موده دې په امتيازي ډول د افسرانو، بريدملانو او ساتنمنانو د ذاتي چارو د قانون داوه شپيتمي مادي سره سم يوه نيمه مياشت محاسبه کيږي.

(۲) - د معلوليت د درجې تثبيتول:

د معلوليت درجه د روغتيا يي کميسيون لخوا په بشپړ او برخي ډول د قانون سره سم تثبيتيږي.

(۳) - د سندونود پړاونو بشپړول:

د معلوليت علم خبر او نور اسناد بايد په ډير کم وخت او يوه رڼه او اسانه پروسه کې پړاونه بشپړ او اړونده ځانګو ته واستول شي.

(۴)- دمعلولينو مالي مرستې:

- دملي اردو هغه افسران چې د اړونده مراجعو له خوا د دندې اجرا په وخت کې اويا له هغې څخه په را پيداشوي علت معلول تثبيت شي، د معلوليت د تثبيت د نېټې څخه صرف د يوځل لپاره له اجزاء او ضميمو سره يې د (۱۰) مياشتې و روستي معاش مالي مرستې برخمن ګڼل کيږي.

- د ملي اردو هغه بريدملان او سرتيري چې د اړونده مراجعو له خوا د دندې د اجرا په خت کې او يا له هغې

رياست يکی از معاونين وزارت دفاع ملی ايجاد ميگردد باز و شکايات واصله دقيقاً مورد ارزيابی قرار داده و در زمينه رفع آن اقدامات فوری صورت گيرد .

۲,۱۱. حقوق و امتيازات مادی مجروحين و معلولين :

(۱) مکافات مادی مجروحين و معلولين :

- افسران و بريدملان که از اثر مجروحيت ناشی از فعاليت‌های محاربوی و امنيتی در مراکز صحی تحت معالجه قراردارند، مدت خدمت هر ماه آنها طور امتيازی، مطابق ماده شصت و هفتم قانون امور ذاتی افسران، بريدملان و ساتنمنان يک و نيم ماه، محاسبه می گردد.

(۲)- تثبيت درجه معلوليت :

درجه معلوليت قسمی و کلي مطابق به قانون از طرف کميسيون صحی تثبيت می گردد.

(۳) - طي مراحل اسناد :

علم وخبر و ساير اسناد معلوليت بايد به اسرع وقت در يك پروسه شفاف و آسان طی مراحل شده و به مرجع مربوطه ارسال گردد .

(۴)- مساعدت مالی معلولين :

- افسران اردوی ملی که از طرف مراجع مربوطه حين اجرای وظيفه و يا به علت ناشی از آن معلول تثبيت گردند از تاريخ تثبيت معلوليت صرف برای يک مراتبه مستحق مساعدت مالی (۱۰) ماهه آخرين معاش ماهوار با اجزاء و ضمايم آن شناخته ميشود .

- بريدملان و سربازان اردوی ملی که حين اجرای وظيفه و يا به علت ناشی از آن، از طرف مراجع مربوطه معلول تثبيت گردند از تاريخ تثبيت

څخه په را پيدا شوي علت معلول تثبيت شي، د معلوليت د تثبيت دنيټې څخه صرف د يوځل لپاره له اجزاء او ضميمو سره يې د (۱۵) مياشتې وروستي تنخوا مالي مرستي برخمن ګڼل کيږي.

(۵) – دنوی شامل شویوسرتیروحقونه اوامتیازونه:

الف : هغه نوی شامل شوی سرتيری چی د قرار داد د ترون څخه وروسته معلول شی د معلولينو د حقونو او امتيازونو د قانون د ځينی مادو د بدلون پربنسټ په خدمت کی د بالفعل سرتيري د (۱۵) مياشتنی تنخوا د اجزا او ضمايمو سره د مالی مرستی برخمن ګڼل کيږی .

ب – هغه نوي شامل شوي سرتېرى چې د قرارداد دتړون څخه وروسته معلول شي، هغوی ته د معلولينو د قانون پربنسټ، هغه سرتيری چه په بالفعل خدمت کی قرار لری د هغی د مياشتنی تنخوا سره سم پرته دخدمت په پام کی نيولو سره د تقاعد حقوق يی سنجش او ورکړل شی.

ج - هغه داوطلب اشخاص چی د ذاتی چارو اسناد او د قرار داد پړاونه يی بشپړکړی وی خو مخکی له دی چی په اعزامی دفتر کی درج شوی وی معلول شی هغوی ته د حقونو او امتيازونو د قانون د ځينی مادو د بدلون پربنسټ د ملکی خدمتونو د کار کوونکو د (8) بست د اول قدم (5) مياشتنی تنخوا د اجزا او ضمايمو سره برخمن ګڼل کيږی .

د – کله چې د داوطلبواشخاصو د بياترون او ذاتي چارو اسناد د پړاونوبشپړول ترسره شي خومخکي له

معلولیت صرف یک مراتبه مستحق مساعدت مالی (۱۵)ماهه آخرین معاش ماهوار با اجزاء و ضمایم آن شناخته میشوند.

(۵) - حقوق و امتیازات سربازان جدید الشمول

الف - سربازان جدیدالشمول که بعد از عقد قرار داد، معلول میگردند، برای آنها مطابق تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات معلولین (۱۵) ماهه معاش ماهوار سرباز که در جریان خدمت بالفعل قرار دارد به شمول اجزا وضمایم مستحق مساعدت مالی شناخته میشود .

ب - سربازان جدیدالشمول که بعد از عقد قرار داد، معلول میگردند، برای آنها مطابق قانون حقوق و امتیازات معلولین، حقوق تقاعد به اساس معاش ماهوار سرباز که در جریان خدمت بالفعل قرار دارد بدون در نظرداشت خدمت سنجش و پرداخته شود .

ج - هرگاه اشخاص داوطلب که اسناد امور ذاتی و قرار داد ایشان طی مراحل شده اما قبل از درج دفتر اعزامی معلول می گردند، برای آنها مطابق تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات معلولین (۵) ماهه معاش قدم اول بست (۸) قانون کارکنان خدمات ملکی با اجزا و ضمایم آن مستحق مساعدت مالی شناخته میشود .

د - هرگاه اشخاص داوطلب که اسناد امور ذاتی و قرار داد ایشان طی مراحل شده اما قبل از درج دفتر

دې چې د ذاتي چارو په دفترکې درج شي معلول کيږي، د معلولينو د تقاعد حقونه او امتيازونه د قانون د ځينو مادو د بدلون د اتمې مادې د (1) فقرې د (3) بند پربست د ملکې خدمتونو د کارکونکو (8) بست د اول قدم 100فيصده تنخوا ورکړل شي.

ه - دملي اردو هغه بريدملان چې ملي اردو ته د سوق کېدو څخه مخکې د زده کړې لپاره د ښوونې مرکزته دليږدولوڅخه مخکې دلارې په اوږدوکې د دښمن له خواشهيد يا معلول شي په ملي اردو کې د بالفعله دندې داجراکولو د سرتېرې د حقونو او امتيازونو برخمن ګڼل کيږي.

(۶) - په ورکړه کې آسانتياوې:

د اړونده ځانګوله لارې د معلول د تنخواه په ورکولو کې دلازمواسانتياوبرابرول.

(۷)- د وړيا درملنې د شرطونو برابرول:

- معلولينو او د هغوی کورنيو ته د روغتيايي بيمې کارت ويشل د وړيا درملنې لپاره د ملي اردو په روغتونونو کې په هغه صورت کې چې د معلول درملنه، په هيواد کې د ننه امکان ونلري د هيواد څخه بهر وليږدول شي.

- د۱۳۹۶کال ددلينډۍ مياشتې دشلمې نيټې د(۲۷۸۸)ګڼه حکم پربنسټ دځانګړوقطعو، کماندواو هوايي ځواکونودشهيدانودکورنۍ هر غړي ته دې ځانګړي کارتونه وويشل شي چې دهغې په واسطه په فوق العاده توګه په ټولوپوځي روغتونونوکې په وړياډول درملنه شي.

اعزامی معلول می گردند، حقوق تقاعد و امتیازات آنها، مطابق بند(۳) فقره (۱) ماده هشتم تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات معلولین، ۱۰۰ فیصد معاش قدم اول بست (۸) قانون کارکنان خدمات ملکی پرداخت گردد .

ه - داوطلبان اردوی ملی که بعداز سوق به اردوی ملی جهت آموزش تعلیمات به مراکز تعلیمی اعزام میگردند و در طول راه بالاثر فعالیت‌های خصمانه دشمن معلول میگردند از حقوق و امتیازات سربازانیکه در خدمت بالفعل قرار داشته باشند مستحق میگردند.

(۶)- تسهیل در پرداخت :

فراهم کردن تسهیلات لازم در پرداخت معاش معلول مطابق قانون از طریق مراجع مربوطه .

(۷)- فراهم کردن زمینه تداوی رایگان :

- توزیع کارت بیمه صحی برای معلولین و فامیل‌های شان به منظور تداوی رایگان در شفاخانه‌های اردوی‌ملی و در صورتیکه امکان تداوی معلول در داخل کشور فراهم نباشد به خارج کشور اعزام گردد.

- کارت‌های مخصوص صحی برای هر یک از اعضای خانواده معلول کلی قطعات خاص، کماندو و قوای هوائی مطابق حکم نمبر (۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ توزیع شود که بواسطه آن در تمام شفاخانه‌های نظامی طور فوق العاده و رایگان تداوی گردند.

(۸) ـ معلول ته د بوختیا د زمیني برابرول:

د معلولینو لپاره ګټوره حرفه یي بوختیا پیدا کول اوهغوی پـه مناسبو دندو چې قـانون سره سم وي ګمارل او ددوی پاتې کسانو ته د بوختیادزمیني برابرول.

(۹) ـ د وړیا زده کړو د زمیني برابرول:

د ملي دفاع وزارت د ښوونـی او روزنـی سترتوب اودستردرستیزدسـوونی اوروزنـی او دوکتورینـو واحدی قومانـدانی پـه همغږۍ سره لـه پـوهنې او لـوړو زده کـړو د وزارتونـو د معلولینـو د کورنیـو غړو ته په ښوونیزو او زده کړه ایزو موسسو کې چـې د هیـواد دننـه او بهـروي وړپیژنـدل او د زده کړې شرایط برابرول.

(۱۰)ـ د یوبـاب اپارتمــان او یــوې نمــرې ځمکــې وېشل:

معلـول تـه یـو بـاب اپارتمـان د معلولینـو د سهمیې څخـه په اوږد مهالي قسط سره او یوه نمره ځمکه پـه دولتـي پروژو کـې پـه وړیـا ډول سره پـه اړونده ولایتونـو کـې پـه هغه صورت کې چې پـه خپل ولایت کـې یـې ځمکه نـه وي په ګاوندي ولایت کې وویشل شي.

ـ دځــانګړوقطعو، کمانـــډو اوهـــوایي ځواکونـــو بشـــپړ معلولینـو تـه د معلولینـو د حقونـو او امتیـازنو دقـانون اوپـه هغـه کـې دراوړل شـوي بدلونونوپـه پـام کـې نیولوسـره دکابـل پـه یـوه استوګنیزه پروژه اویاپـه مرکزکـې دمعلـول دکـورنی داوسـیدو او نـورو ولایـاتوکي یوبـاب مناسـب اپارتمـان دملي دفـاع وزارت لـه سرجمع بـودجي پـه نغدي ډول وپیرودل شـي اویـادې د(۳۰)سلنه کمښت سره دشـل کالونوپـه قسـطونو دجمهـو رئـیس د۱۳۹۶کـال دلینـدۍ دمیاشتـي دشلمي نیټـی(۲۷۸۸)ګڼـه حکـم سره سـم ورکړل شي.

(۸)ـ فراهم کردن زمینه اشتغال :

ایجـاد حرفـه و مشـغولیت مفیـد بـرای معلـولین و توظیف آنها در وظایف مناسب مطابق به قانون و زمینه اشتغال برای بازماندگان آنها فراهم گردد .

(۹)ـ فراهم کردن زمینه تحصیل رایگان :

اولویـت در معرفـی اعضـاي فامیـل واجـد شـرایط معلولین در موسسات تعلیمی و تحصیلی در داخل و خـارج کشـور از طـرف ریاسـت تعلیم و تربیـه وزارت دفاع ملی و قوماندانیت واحد تعلیم و تربیه و دکتـورین ستردرسـتیز در همـاهنگی بـا وزارت تحصیلات عالی و وزارت معارف .

(۱۰)ـ توزیـع یـك بـاب آپارتمـان و یـا یـك نمـره زمین :

ـ توزیع یك بـاب آپارتمـان بـرای معلـول از سـهمیه معلولین با اقساط طویل المدت و یا توزیع یك نمره زمـین در پروژه‌هـای دولتـی بگونــه رایگــان در ولایــت مربوطــه و در صــورتیکه در آن ولایــت زمین نباشد در ولایت همجوار توزیع گردد.

ـ بـرای معلـولین کلـی قطعـات خـاص، کمانـدو و قـوای هـوائی بـا درنظرداشـت قـانون حقـوق و امتیــازات معلــولین و تعــدیلات آن در یکــی از پروژه‌های رهایشی شهر کابل و یا محل سکونت فامیل معلول کلـی در مرکز و سایر ولایات یـک بـاب اپارتمـان مناسب از سر جمع بودجه وزارت دفـاع ملـی نقداً خریـداری و بـا سـی فیصد تخفیف منـدرج قـانون بـه اقسـاط بیست سـاله مطـابق حکم نمبر(۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ توزیع گردد.

- دملـي اردو معلولينوتـه د افغانسـتان د اسـلامي جمهـوري رياسـت د(۴۲۸) گڼـې د۱۳۸۹/۱/۲۶ نېټې دحکم پربنسټ په اړونده ولايتونوکې يوه يوه نمـره داسـتوگنې ځمکـه د اړونـده ولايتونـود ښاروالیوله خوا وېشل کيږي.

ملـي دفـاع وزارت دې دځمكـې قيمـت دوېشـل كېدوڅخـه ورسـته اړونـده ښـاروالیوته وركـړي اوهمدارنگـه معلول تـه دې دوېشـل شـوې ځمكـې دسند د اخيستلو څخه وروسته دافغانستان داسلامي جمهوري رياسـت د(۲۲۷۳) گڼـې د۱۳۸۹/۴/۱۰ نېټـې حکـم پربنسـټ دهغـې دجوړولـو لپـاره (۲۰۰۰۰۰) افغـانی دملـي دفـاع وزارت دبـودجې څخه هم ورکول کېږي.

- بـراى معلـولين اردوى ملـي مطـابق حكـم نمبـر(۴۲۸) مـورخ ۱۳۸۹/۱/۲۶ رياسـت جمهـورى اسـلامى افغانسـتان يـك يـك نمـره زمـين رهايشـى در ولايـات مربوطـه شـان، از طـرف شـاروالی‌هاى ولايات توزيع ميگردد .

قيمـت زمـين را وزارت دفـاع‌ملی بعـد از توزيـع نمرات آنها به شـاروالی هاى مربوطـه ميپـردازد و همچنـان بـراى معلـول بعد از توزيـع زمـين و اخذ سـند ملكيـت مطـابق حكـم نمبـر(۲۲۷۳) مـورخ ۱۳۸۹/۴/۱۰ رياست جمهورى اسلامى افغانستان مبلـغ (۲۰۰۰۰۰) افغـانی پـول اعمـار آن نيـز از بودجـه وزارت دفـاع ملـي بـه فاميل‌هـاى شـهدا و معلولين پرداخته ميشود .

(۱۱) - معلولينو ته د حرفوي او فني مهارتونو زده کړې:

د شـهيدانو اومعلولينـو، دشـهيدانو او معلولينـو او دتـولنيزو چـارو د کـارمحترم وزارتونـو سـره پـه همغږۍ د حرفـوي او فنـي مهـارتونو زده کـړو او پرمختيايي پروگرامونو د زمينې برابرول.

(۱۱) - آموزش مهارت‌های فنی و حرفوی برای معلولين :

زمينـه آمـوزش مهارت‌هـای فنـی و حرفـوی طبـق پروگـرام انكشـاف مهارت‌هـای فنـی و حرفـه ای در همـاهنگی بـا وزارت‌های محترم دولت در امور شـهدا و معلولين و كار و امور اجتماعی فراهم گردد .

(۱۲) – ورزش او تفريح :

هغـه کسـان چـې معلوليـت ولـري د اطلاعـاتواو کلتـور وزارت، د بدني روزنـې او المپـک کميټې، کاراوټولنيزوچـارو، شـهيدانواومعلولينو وزارت سـره پـه همغږۍ ورتـه دتفـريح اوسـپورت زمينـه برابره شي.

(۱۲) - تفريح و ورزش:

زمينـه تفـريح و ورزش بـرای اشـخاص دارای معلوليـت در همـاهنگی بـا وزارت اطلاعـات و فرهنگ، كميته ملی المپيک رياست تربيت بدنی و سپورت و ديپارتمنت پـارا المپيـک وزارت كـار و امور اجتماعی فراهم گردد.

(۱۳) - د بیت الله شریف حج ته لیږدول:

د معلولینو د ونډې څخه،په شرطونوبرابرمعلولین اویا یو کس د کورنۍ غړونه د بیت الله شریف حج ته لیږدول او د دوی جیب خرڅ په پام کې نیول او همدا رنګه هغه معلولین چی د حج کولومالی توان لری لمړیتوب حق ورته ورکړل شي .

(۱۳) - فرستادن به حج بیت الله شریف :

مطابق سهمیه معلولین، معلولین واجدشرایط و یا یکنفر از اعضای فامیل معلولین اردوی ملی به حج بیت الله شریف صرف برای یك بار فرستاده و جیب خرج نیز برای‌شان در نظر گرفته شود همچنان به معلولین که غرض ادای فریضه حج امکانات مالی داشته باشد حق اولویت داده شود .

(۱۴) – معلولینو ته د ډیر ژر رسیدنې میکانیزم:

- ساحوي زونونو مرکزونو ته د مصنوعي اندامونو جوړولو او فیزوتراپي خدمتونو تطبیق لپاره د بیا وس موندنې مرکزونو ته دهغو معلولینو لیږل چې د بدن غړي یې پرې شوي وي.

- د ددوی د پوهې، لیاقت او لازمو مهارتونو پر بنسټ اړوند وزارتونو او نورو ارګانونو سره په همغږۍ معلولینو ته د کار پیدا کول او ګمارل.

(۱۴)- میکانیزم رسیدگی عاجل به معلولین :

- راجع سازی معلولین قطع اعضا به مراکز بازتوانی جهت ساخت و تطبیق اندام مصنوعی و خدمات فزیوتراپی در مرکز و زون‌های ساحوی .

- کاریابی و استخدام معلولین در هماهنگی با وزارت خانه‌های مربوطه و سایر ارگانها به اساس دانش، لیاقت و مهارت‌های لازم .

دریم څپرکی

دملي اردو هغه ټپیانو ته چې د ننه په بستر کې وي یوه اندازه نغدې روپۍ ورکول او ټاکل شوي ځای ته د ملي اردو د ټپیانو او شهیدانو جسدونو لیږدول

۱,۳. په بستر کې د ننه ټپیانو لپاره دنغدو پیسو ورکړه:

(۱) - د ملي اردو د قطعو اوجزوتامونو ټپیان چې د شهید سردارمحمد داود خان په روغتون کې تردرملنې لاندې نیول کیږي د ملي دفاع وزارت د وړاندیز او د جمهوري ریاست د محترم مقام حکم پربنسټ وروسته له هغې چې، ټپیان د روغتون څخه رخصت شي(۴۰۰۰) افغانی د مرستې په ډول ترلاسه کولای شي.

(۲)- د ملي دفاع وزارت روغتیا سترتوب، د ستر درستیز روغتیایي قوماندانیت، حقونو او تفیتش آمریتونه د ملي اردو د هغوټپیانو د پیسوو له ورکړې څخه چې روغتیا یې ترلاسه کړي وی په دوامداره توګه کنترول او څارنه وکړي.

۲,۳. د شهیدانو د جسدونو او ټپیانو د لیږد لپاره د نغدې روپیو ورکړه:

(۱)- د جګړې له سیمې څخه د ټپیانو اوشهیدانو لیږدول د سیمه ایزو قول اردوګانو او فرقو د قوماندانیتونو مسؤولیت دی چې د ځمکې یا هوا له لارې د شهید سردارمحمد داود خان روغتون ته لیږدول کیږي او وروسته دموظف کمیسیون ترنظر لاندې چې تعیین اوګمارل شوی وي د خصوصي سکتور په وسیله د ځمکې یا هوا له

فصل سوم

در مورد پرداخت یک مقدار پول نقد برای مجروحین داخل بستر و انتقال مجروحین و اجساد شهدای اردوی ملی به محل مطلوب

۱,۳. پرداخت پول نقد برای مجروحین داخل بستر :

(۱) - مجروحین قطعات و جزوتام‌های اردوی ملی که در شفاخانه سردار محمد داود خان و شفاخانه‌های ساحوی اردوی ملی تحت تداوی و معالجه قرار میگیرند، به اساس پیشنهاد سالانه وزارت دفاع ملی و حکم مقام محترم ریاست جمهوری، بعد از مرخص شدن از شفاخانه مبلغ (۴۰۰۰) افغانی طور مساعدت دریافت مینمایند .

(۲) - آمریت‌های حقوق و تفتیش، ریاست کشف و استخبارات، ریاست عقیدتی و فرهنگی و قوماندانیت صحیه ستردرستیز از توزیع و پرداخت پول متذکره برای مجروحین صحت‌یاب شده اردوی ملی بطور دوامدار و شفاف کنترول و نظارت نمایند .

۲,۳. پرداخت پول نقد جهت انتقال مجروحین و اجساد شهدا:

(۱) - انتقال شهدا و مجروحین اردوی ملی از ساحه جنگ و محاربه به دوش قوماندانیت‌های قول اردوها و فرقه های ساحوی میباشد که از طریق زمین و یا هوا به شفاخانه شهید سردار محمد داود خان انتقال داده میشود بعداً تحت نظرکمیسیون موظف که تعیین و توظیف گردیده توسط سکتور خصوصی از طریق زمین و یا هوا

لاري له يو لاربنود سره دهغوی استوګنځای پورې
ولیږدول شي.

(۲)- د شهیدانو د لیږد پیسي د ملي اردو د (۲۲) کود او (۲۲۸۰۰) فصل څخه اجرا کیږي.

(۳)- د شهیدانو لیږدول د سیمه ایزو جزوتامونو او قطعو څخه د اوپراسیون سترتوب د پلان پربنسټ د هغوی اړونده ولایتونو یا د هغوی ګاوند ته اونور پاتي شهیدان د شهید سردار محمد داود خان روغتون ته او له هغه ځای څخه د ګمارل شوي کمیسیون ترنظرلاندې د خصوصي سکتور په واسطه له یو لاربنود سره د هوا یا ځمکي له لارې اړوند استوګنځایونو ته لیږل اود کرايي پیسي د ګمارل شوي کمیسیون لخوا تثبیت او ورکړل شي.

(۴)- د هغو شهیدانوجنازی چې د هغوی کورنی ته د خصوصي ترانسپورت لخوا لیږدول کیږي د ترانسپورت د کرايې پیسې د ولایتونو د خصوصي ترانسپورت د تکټ اخستو څخه وروسته د اوپراسیون سترتوب دمسؤلینواود عقیدتي او فرهنګي اوپه ولایتونو کې دقول اردوګانودمالی اوعقیدتی امریتونود استازو ترنظرلاندې اجرا شي.

(۵)- د ساحوي قطعاتو اوجزوتامونو څخه شیهدان او ټپیان د پو ځي الوتکو په واسطه اوله امن ځایونو څخه د ملي اردو د قطعاتو اوجزوتامونو د امبولانسونو په واسطه د شهید سردارمحمد داود خان روغتون ته ولیږدول شي.

(۶)-هغه شیهدان چې دهغوی کورنیوته لیږدول کیږي د هغوی د کرايې پیسې دلارې د واټن په اوږدوالي، امن اونا امن سیمو، امنیتي وضعیت، د هوا په پاملرنې اود بازار د ورځنی نرخ اوهغه ګواښونه چې د لارې به اوږدوکې جوړیږي د ملي دفاع د وزارت دمالي اوبودجي سترتوب سره په همغږۍ د عقیدتي او فرهنګي سترتوب لخوا اوپه ولایتونو کې دقول اردوګانواو فرقو دمالی اوعقیدتی امریتونود استازو تثبیت اواجرا شي.

به محلات مسکونی شان همراه با راه بلد آن انتقال گردند .

(۲) - کرایه انتقال اجساد شهدای اردوی ملی از کود (۲۲) فصل (۲۲۸۰۰) پرداخته میشود .

(۳) - اجساد شهدا اردوی ملی از قطعات و جزوتام‌های ساحوی مطابق به پلان ریاست اوپراسیون به ولایات مربوطه و همجوار آن منتقل و متباقی شهدا به شفاخانه شهید سردار محمد داود خان و از آنجا تحت نظر کمیسیون موظف با موجودیت راه بلد آن توسط سکتور خصوصی از طریق زمین و یا هوا به محلات مربوطه شان انتقال و پول کرایه آن ازطرف کمیسیون موظف تثبیت و پرداخت گردد.

(۴) - میت شهدای که به خانواده‌های شان از طریق ترانسپورت خصوصی انتقال میگردد پول کرایه ترانسپورت آن را بعد از آوردن تکت از ترانسپورت خصوصی ولایات تحت نظرمسئولین ریاست اوپراسیون و نماینده عقیدتی و فرهنگی و در ولایات از طریق آمریت های مالی و عقیدتی قول اردوها اجرا گردد .

(۵)- شهدا و مجروحین از قطعات و جزوتام‌های ساحوی توسط طیارات نظامی و از نقاط امن توسط امبولانس‌های قطعات و جزوتام‌های اردوی ملی به شفاخانه شهید سردار محمد داود خان منتقل گردند .

(۶) - شهدای که به فامیل‌های شان انتقال میگردد پول کرایه آن نظر به بعد مسافه، منطقه امن و نا امن، وضعیت امنیتی، شرایط و اوضاع جوی و محیطی و نرخ بازار آزاد نسبت متفاوت بودن تهدیدات بلند امنیتی که در مسیر شاهراه‌ها رونما میگردد از طرف ریاست عقیدتی فرهنگی در هماهنگی با ریاست مالی و بودجه وزارت دفاع ملی و در ولایات از طریق آمریت های مالی و عقیدتی قول اردوها وفرقه ها تثبیت و پرداخت گردد .

ځلورم څپرکی

د شهیدانو او ورکو شوو پاتې کسانو حقونه او امتیازونه

د خاوری بشپړتیا، د هیواد د خپلواکی او د نظام د ستنو د ټینګولو لپاره اړینه امر ګڼل کیږی چی د ملي امنیت له نظره د دودیزی انګیزه او د سربښندنی روحیه ورکوول شی، د ملی اردو د شهیدانو پاتی کسانو ته نه پاملرنه کیدای شی د هیواد امنیت پر وړاندی یو ډول ګواښ وی نو اړینه ګڼل کیږی تر څو د شهید د نږدی خپلوانو په پیژندنه کی او د هغوی د اسنادو د پړاوونو په تیرولو کی د قوانینو او ۱۳۹۴/۱۰/۱۴ کال (۱۲۰۴۶) ګڼی تګلاری په رڼا کی چی د ملی اردو د پرسونل د اکمال او د ضایعاتو څخه د مخنیوی تګلاری او کړنلاری تر نوم لاندی ده په خپل وخت سره کړنی په نظر کی ونیول شی.

بایدجدی پاملرنه وشی چی د هیڅ یو شهید مړی پرته له پیژندنی او دا چی هویت یی معلوم نوي باید و نه لیږدول شي، د شهید بشپړ شهرت او د هغه د نږدی خپلوانو پته او ټیلفون شمیری په څو نقلونو کی ولیکل شی او د قطعی استازی سره شتون ولری او همدا رنګه د تابوت په سر ونښلول شي، د شهیدانو پیژندنه اړینه ده او دهغوي خښولو څخه د خپلوانو په نه شتون کی مخنیوی وشي او دخاصوشرایطو په صورت کی کیدای شی چی د لوی درستیز په رسمي اجازه د تکفین او تدفین مراسم اجرا شي.

- په هغه صورت کي چي د شهید جسد د جزوتامونو د قوماندانانو د غفلت اونه پاملرني پربنسټ په غلطه پته (آدرس) ولیږدول شي، اړونده مسؤولین دي

فصل چهارم

حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین

از دیدگاه امنیت ملی، ترویج انگیزه و روحیه قربانی دادن برای پاسداری و حراست از تمامیت ارضی، استقلال کشور و استحکام پایه‌های نظام امر ضروری میباشد، برعکس هرگونه بی توجه یی به بازماندگان شهدای اردوی ملی می تواند یك نوع تهدید برعلیه امنیت کشور باشد بناً ایجاب مینماید تا در مورد شناخت اقارب نزدیک منسوبین شهید و طی مراحل اسناد آن در پرتو قوانین و پالیسی نمبر (۱۲۰۴۶) مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۴ تحت عنوان پالیسی و طرزالعمل جلوگیری از ضایعات و اکمال پرسونل اردوی ملی اجراآت به موقع درنظر گرفته شود .

باید توجه جدی مبذول گردد که جسد هیچ شهید بدون شناخت و هویت نا معلوم انتقال داده نشود، شهرت مکمله شهید با آدرس و نمرات تیلفون اقارب نزدیک به حال چند نقل تحریر گردیده نزد نماینده قطعه موجود باشد و بالای تابوت نیز نصب گردد، شناسائی شهدا حتمی بوده از تدفین انها بدون موجودیت اقارب جلوگیری به عمل اید و در صورت شرایط خاص به اجازه رسمی لوی درستیز میتواند مراسم تکفین و تدفین اجرا گردد.

- در صورتیکه جسد شهید به اساس غفلت و عدم توجه قوماندانان جزوتامها به آدرس غلط منتقل گردد مسئولین مربوط به ارگان‌های عدلی و

عــدلي او قضــايي ارگانونوتــه ور وپيژنــدل شــي ترڅوپـه راتلـونكي كې دا راز نـه بخښـونكي تېروتنـې تكرارنشـي، دهغـوی معنـوي حقـوق دې د لانـدې كټګوريوپربنا ورکړل شي:

۴,۱ د ملـي پـوځ د شـهيدانو معنـوي حقونـه او امتيازونه:

(۱)- د شهيد ليږدول:

په رسنيو کی مخکی لـه دی چی د شـهيد خبر خپور شي بايد د شـهيد كورنۍ خبره شي وروسته د شـهيد جنازه په ډير لږ وخت کی هغـه ځـای تـه چی دهغـه ورثـه پـه کـی اوسيږي وليږدول شي.

(۲)- د شهيد د فوق العاده ترفيع اجراكول:

- كـه هركلـه افسـريابريدمل دجګـړه ايزفعاليـت پرمهال اويادډښمن دنوروفعاليتونوله کبله شهيدشی ديوی فوق العاده رتبی مستحق گڼل كيږی.

(۳) - د ملـي پـوځ د شـهيدانو د كليـزې رسـمي لمانځل او يادونه.

د ملـي دفـاع وزارت او ستردرسـتيز رهبـري هيـأت د شـهيد د اونـۍ، ملـی او مـذهبی ورځـو پـه ويـاړ مكلـف دی چی هر كـال د لوړ رتبـه چارواكو او د شـهيدانو د پاتی كسانو پـه شتون کـی پـه رسمي مراسمو پـه تـرڅ کی د ملي پوځ د شهيدانو له مقام څخه يادونه وکړي.

(۴) - د شهيد لنډه پيژندنه:

د ملـی اردو د شـهيد د پيژنـدنی لوسـتل خاروتـه د سپارلو پـه مراسـمو کـی د پيژنتـون د سـترتوب د استازی لخوا حتمی دی .

قضايی معرفی گردد تـا در آينده همچو اشتباهات نابخشـيدنی تكـرار نگردد،حقـوق معنـوی آنهـا مطابق كتگوريهای ذيل پرداخت گردد :

۱,۴. حقــوق و امتيــازات معنــوی شــهدای اردوی ملی :

(۱)- انتقال شهيد :

پـيش از نشـر خبـر شـهادت در رسـانه‌ها بايـد ابتـداء فاميل شـهيد آگاه ساخته شود سپس پيكر شهيد بـه زود تـرين فرصـت ممكـن بـه محلـی كـه ورثـه آن سكونت دارد انتقال گردد.

(۲)- اجرای ترفيع فوق العاده شهيد :

هرگـاه افسـر، بريـدمل حـين انجـام فعاليت‌هـای محـاربوی و سـايرفعاليت‌های دشـمن شـهيد گـردد مستحق يک رتبه فوق العاده ميباشد.

(۳)- بـزرگ داشـت و تجليـل رسـمی از سـالگرد شهدای اردوی ملی :

بـه مناسبت هفتـه شـهيد، روزهـای ملـی و مـذهبی هيأت رهبـری وزارت دفـاع ملـی و ستردرسـتيز مكلـف انـد هرســال بــا حضــور اراكــين بلنــد رتبــه دولتــی و بازمانـدگان شـهدا طـی مراسم رسـمی از مقـام شـهدای اردوی ملی بزرگ داشت بعمل آورند .

(۴) – بيوگرافی شهيد :

خوانـدن بيـوگرافی شـهيد اردوی ملــی از طـرف نماينـده رياسـت كادروپرسـونل ستردرسـتيز در مراسم به خاك سپاری آن حتمی ميباشد .

(۵) - بې ورثې شهيد ته پاملرنه:

کـه چيـرى شــهيد ورثــه ونلــري د پيژنتــون اوعقيــدتي فرهنګــي اودبشــرى حقونواودجندرانسـجام سـترتوبونو د استازو په شتون کې په يو مناسب ځای کې په مؤقتي يا د هميشه لپاره خښ کړای شي.

(۶) - رسنيزپوښښ:

د عامـه چـارو او سـتراتيژيکو اړيکـو سـترتوب دملي پوځ د رسنيو د سازماندهی په هکله د ملي راډيو تلويزون او نورو رسنيوسره په همغږۍ د چاپي صوتي او انځوريزه بڼه هر کال د شهيد په اونــۍ کــی د هغــوي د پيژنــدنی لپــاره دشــهيدانو برنامې جوړی او خپرى شی.

(۸) - د فاتحې مراسم:

الــف - د ملــي پــوځ اړونــدان پــه ځــانګړی توګــه د عقيدتي او فرهنګي سترتوب چاروالکي د ملي پوځ د شـهيدانو د جنــازی او فــاتحی مراسـمو کــی پـه فعالـه توګـه ګـډون وکـری او د هغـوي پـه غـم کــی ځــان شـريک او وارثينــو تــه ډاډګيرنــه ورکــړي ترڅــو د خلکو او ملي پوځ ترمنځ واټن نږدی شي.

ب- امنيتــي وضــعيت تــه پــه کتوســره او د امکــان پــه صـورت کـې دهرې قطعـې اوسيمې عقيدتي او فرهنګـي مسـؤولين دشـهيد دجنـازې پـه مراسـموکې ګـډون وکـړي اود شـهيد د لوړمقـام او د هيـواد پـه لاره کـې د هغـوی د قربانيو په هکله وينا وکړي.

(۹)-په وړيا توګه د درملنې شرايط برابرول:

الف - د ملي پوځ دعالی رتبه افسرانو د شهيدانو د کورنيـو هـر غـړي تـه دی روغتيـايی ځـانګړي کارتونه وويشل شی چی د هغی په وسيله د ملي پوځ په ټولو روغتونونو کی په فوق العاده توګه او له نوبت پرته په وړيا توګه درملنه شي.

(۵) - توجه به شهيد بدون ورثه :

شـهيد کـه ورثـه نداشـته باشـد بايـد طـی مراسم رسـمی در موجوديت نماينـدګان رياسـت‌های کادروپرسـونل، عقيـدتی فرهنګـی و حقـوق بشـر و انسـجام جنـدر در يکـی از نقـاط مناسب طور موقت و يا دايمی دفن ګردد.

(۶)- پوشش رسانه ئی :

رياســت ارتباطــات ســتراتيژيک و امورعامــه پيرامون سازماندهی رسـانه‌های اردوی ملـی اعـم از چـاپی، صـوتی و تصـويری در همـاهنګی بـا راديو و تلويزيون ملی و ساير رسانه‌ها همه ساله در هفته شهيد برنامه‌های را جهت معرفی شهدای اردوی ملی تهيه و نشر نمايند.

(۷)- مراسم فاتحه خوانی :

الـف - منسـوبين اردوی ملـی بخصـوص مسـئولين رياسـت عقيـدتی و فرهنګـی در مراسـم جنـازه و فاتحـه خـوانی شـهدای اردوی ملـی اشـتراك فعـال نمـوده و در ســوګواری آنهــا خــود راشــريك و وارثين آنهارا دلجوئی نمايد تا باعث نزديك شدن فاصله بين مردم و اردوی ملی ګردد.

ب - مسـئولين عقيـدتی و فرهنګـی هـر قطعـه و منطقـه در صـورت امکـان و وضـعيت امنيتـی در مراسـم تشـييع جنـازه شـهدا اشـتراک نمـوده و در مورد مقام والای شهيد و قربانی آنها در راه وطن سخنرانی نمايند.

(۸)- فراهم نمودن زمينه تداوی رايګان :

الـف - کارت‌هـای مخصـوص صـحی بـرای هريـک از اعضـای خـانواده شـهدای افسـران عـالی رتبـه اردوی ملـی توزيـع ګـردد کـه بواسطه آن در تمام شفاخانه‌های اردوی ملـی طـور فـوق العـاده و بـدون نوبـت، طـور رايګان و مجانی معالجه و تداوی ګردد .

ب - د۱۳۹۶کـــال ددلینـــدی میاشـــتی دشـــلمی نیټـــی د(۲۷۸۸)ګڼـه حکـم پربنسټ دځـانګړو قطعـاتو، کمانـډو او هـوایی ځواکونـو د شـهیدانو دکـورنی هرغـړی تـه ځـانګړی کارتونـه وویشل شـی چـی دهغـی پـه واسطه پـه فـوق العـاده توګـه پـه ټولوپـوځی روغتونونـو کـی پـه وړیاډول درملنه یی وشی.

ج- دملــي اردو پــه روغتونونــوکي د شــهیدانو و ارثینوتــه دصـحي خدمتونوپـه موخـه وړیـا او پـه دوامداره توګه صحي کتابچې ورکړل شي.

(۹) - د وړیا زده کړی د شرایطو برابرول:

د شهید د ورثـه وو او دهغوی پـاتي کسانو تـه د ملـي دفـاع وزارت او ستردرســــتیز د ښــــووني او روزنــــی اودوکتورینوواحـده قومانـدانی لـه خـوا دملـی دفـاع وزارت دښـووني اوروزنـي سـترتوب اودلـوړوزده کـړو او پـوهنی وزارتونوسـره پـه همغـږی د دولتـي اوخصوصـي تحصـیلي بورسـونو تـه پیژنـدل، کورنیـو، بهرنیاونـوروعلمي او تحصـیلی اوښـوونیزو مرکزونـو تـه چـی شـرطونو سـره برابروي په لمړیتوب حق ورکړل شي.

(۱۰) - د بوختیا چارې برابرول:

پــه شــرطونوبرابرد شــهیدانو او ورک شــوو پــاتی کسـانو تـه د ملـي دفـاع وزارت پـه ادارو کـی د کـار پیــداکول او ګمــارل د ملــی دفــاع وزارت د بشــري سرچینو اوستردرستیز د پیژنتون سترتوبونو لخوا په لمړی قدم کی حق ورکړل شي.

(۱۱) عالي رتبه وو شهیدانو ته ځانګړې پاملرنه:

الــف- د لوړرتبــه ووشــهیدانو خبــر بایــد پــه انځورسـره، ژونـدلیک د جنـازی د مراسـمو پـه وخـت کـی، خـاورو تـه او فاتحـه د ټولنیزورسـنیواو وسایلو له لاری په رسمي توګه خپوراواعلان شي.

ب- کارت‌های مخصوص صحی برای هر یک از اعضـای خـانواده شـهدای قطعـات خـاص، کمانـدو وقوای هوایی مطابق حکم نمبر (۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ توزیع شود که بواسطه آن در تمام شفاخانه های نظامی طور فوق العاده و رایگـان تداوی گردند.

ج- به منظور ارایه خدمات صحي رایگان و دوامدار بــه بازمانــدگان شــهدا در شــفاخانه‌های اردوی ملــی برای ورثه شان کتابچه صحی توزیع گردد .

(۹) - فراهم نمودن زمینه تحصیل رایگان :

در معرفـــی بـــه بورســـیه‌های تحصـــیلی دولتـــی و خصوصـی، داخلـی و خـارجی و سـایر مراکـز علمـی، تحصیلی و تعلیمی برای بازماندگان که واجد شرایط اند ازطرف قوماندانی واحد تعلیم و تربیه و دکتورین ستردرسـیتز و ریاسـت تعلـیم و تربیـه وزارت دفـاع ملــی در همــاهنگی بــا وزارت‌هــای محتــرم تحصــیلات عالی و معارف حق اولویت داده شود.

(۱۰) - فراهم نمودن زمینه اشتغال :

در زمینه شغل یابی و استخدام در ادارات وزارت دفـاع ملـی بـه بازمانـدگان واجـد شـرایط شـهدا و مفقـودین از طـرف ریاسـت منـابع بشـری وزارت دفـاع ملـی و ریاسـت کادروپرسـونل ستردرسـتیز حق اولیت داده شود .

(۱۱)- توجه خاص به شهدای عالی رتبه :

الـف - خبرشـهادت شـهدای عـالی رتبـه بایـد بـا عکـس، زنـدگی نامـه، زمـان مراسـم جنـازه، بـه خاکسپاری و فاتحـه از طریـق وسـایل اطلاعـات جمعی رسماً نشر و اعلان گردد .

ب- هغه عالی رتبه افسران چی د جگړه ایزو دندو پر مهال، د ورځنیو دندو په اجرا کولو کی او یا دغلیم د کرغیړنو اعمالو په سبب شهید او یا مړ شي د هغوي جنازه د جگړی له دګرڅخه لیږدول د دندی له ځایه او یا د هغوي له کوره په ځانګړوامنیتي تدابیرواو توپ داره زغره وال واسطو کی د لوړ رتبه وو ملکي او پوځی چارواکو په ګډون د ځانګړو پوځی مراسمو سره په دولتي ځمکه کی چی د همدی لپاره ځانګړی شوی وي او یا د شهید یا مړ شوي د کورنۍ په خوښه خاورو ته وسپارل شي.

ج - د فاتحی مراسم یی د ملي دفاع وزارت دپلاوی او لوړرتبه دولتي چارواکو په ګډون سره تر سره شی.

د - د شهید انځورونه، لنډه پيژندنه، مډالونه اونښانونه چی دده د ژوند په اوږدو کی یی لاس ته راوړي وي او د جنازی په وخت کی د ټولنیزو او دولتي اطلاعاتوپه رسنیو کی په رسمي توګه نشرته وسپارل شي.

هـ - د لوړ رتبه وو شهیدانو کورنی باید په ټولو ملي، مذهبي اوتاریخی ورځونمانځ غونډو کی په رسمي توګه را وبلل شي.

۴,۲. دملـــي اردو دشـــهيدانومادي حقـــوق او امتیازونه:

هغـه افسران، بریدملان، سرتیري، مداومین، محصلین، پوځی طلاب چې د دندې د اجرا اویا دهغه د عواملو پر بنسټ شهید اویا لادرکه شوی وي دهغوی وارثینوته د شهید یا لادرکه (۱۰۰) فیصده وروستی میاشتنی معاش دټولو ضمایمو او اجزاوسره دخدمت دمودې په پام کې نیولوڅخه پرته دتقاعد دحقونوبرخمن دي.

ب - آنعده افسران عالی رتبه که در جریان فعالیت محاربوی، اجرای وظایف یومیه و یا عوامل ناشی از فعالیت خصمانه دشمنان شهید و یا فوت نماید، بعد از تخلیه و انتقال جنازه آنها از میدان محاربه، به محل وظیفه و یا منزل شان در یکی از مراکز صحی نظامی با تدابیر لازم امنیتی و وسایط توپدار زرهی، به اشتراک اراکین بلند پایه نظامی و ملکی طی مراسم ویژه نظامی، در زمین دولتی که به همین منظور وقف شده باشد و یا محل مورد نظر ورثه مرحومی بخاک سپرده شود .

ج - مراسم فاتحه خوانی با اشتراک هیأت وزارت دفاع ملی و اراکین بلند پایه دولتی صورت گیرد .

د - فوتوها، خلص سوانح، مدالها و نشانهای که شهید در جریان حیات شان بدست آورده در جریان تشییع جنازه و همچنان از طریق رسانهها و اطلاعات جمعی دولتی رسماً به نشر سپرده شود.

هـ – خانوادههای شهدای عالی رتبه باید در تمام محافل و مراسم تجلیل از روزهای ملی، مذهبی و تاریخی رسماً دعوت گردد.

۴,۲. حقـــوق و امتیـــازات مـــادی شـــهدای اردوی ملی :

آنعده افسران، بریدملان، سربازان، مداومین، محصلین، طلاب نظامی که حین اجرای وظیفه یا عوامل ناشی از آن شهید و یا مفقود گردیده باشند بازماندگان آنها(۱۰۰) فیصد آخرین معاش ماهوار شهید و یا مفقود با اجزا و ضمایم آن بدون درنظر داشت مدت خدمت مستحق حقوق تقاعد میباشند.

(۱)- د شهید دفوق العاده ترفیع اجراکول:

الف - که هرکله افسر یا بریدمل دجګړه ایز فعالیت پرمهال او یا د دښمن د نورو فعالیتونو له کبله شهیدشی د یوی فوق العاده رتبی مستحق ګڼل کیږی.

په دغه صورت کی د شهید دتقاعد حقوق دفوق العاده ترفیع په پام کی نیولوسره محاسبه اوورکول کیږی، په دی شرط چی دشهید وروستی تنخواه د فوق العاده ترفیع له امتیازڅخه کم وی.

ب – هغه قدمدارسرپرکمشران چې دجګړه ایزو فعالیتونو په بهیر او یا د دښمن دنوروفعالیتونوپه ترڅ کې شهید یا معلول شي د افسرۍ دلومړۍ رتبې څخه پرته دهغوی وارثینوته دقدمداره سرپرکمشردرتبې داصلي معاش څخه علاوه (۱۵) فیصده میاشتنی معاش دامتیازپه توګه ورکول کیږي.

(۲)- دترفیع په قدم کې اوتقاعد کې دورکوالي اواسارت دموديٖ محاسبه:

الف - هغه افسراوبریدمل چی ددندی پرمهال اویادهغی له کبله اسیریاورک شوی وی، له خلاصون یاحاضریدو هیواداودولت ته د وفاداری له ثابتولو او داړوند کشفی ادارو له تائید وروسته، بیا په دنده مقرراوګمارل کیږی، د اسارت یا ورکیدو موده دهغوی دترفیع او تقاعد په قدم کی د محاسبی وړدی .

ب - هغه افسر او بریدمل چی د دندی په بهیر کی اسیر کیږی، دکشفی ادارو له تائید وروسته، داسارت له نیټی څخه تردووکلونو پوری دهغوی پاتی کسان افسرانو، بریدملانو او ساتنمنانو د ذاتی چاروپه قانون کی درج شوی ده له اړونده اداری څخه د تنخواه او امتیازونو برخمن کیږی .

(۱)- اجرای ترفیع فوق العاده شهید :

الف - هرگاه افسر و یا بریدمل حین انجام فعالیت‌های محاربوی و سایرفعالیت‌های دشمن شهید گردد مستحق یک رتبه فوق العاده میباشد.

در این صورت حقوق تقاعد شهید با درنظرداشت ترفیع فوق العاده محاسبه و پرداخت گردد، مشروط براینکه آخرین معاش شهید کمتر از امتیاز ترفیع فوق العاده باشد.

ب - برای آنعده سرپرکمشران قدمدار که حین انجام فعالیت‌های محاربوی و سایرفعالت‌های دشمن شهید و یا معلول میگردند بر علاوه رتبه اولی افسری به آنها، به ورثه شان(۱۵)فیصد معاش ماهوار منحیث امتیاز بر علاوه معاش اصلی رتبه سرپرکمشرقدمدار اجرا گردد .

(۲)- محاسبه مدت اسارت یا مفقودیت در قدم ترفیع و تقاعد :

الف - افسر و بریدمل که در جریان تصدی وظیفه یا به سبب آن اسیر و یا مفقود گردیده باشد، بعد از رهایی یا حاضرشدن و اثبات وفاداری به وطن و دولت و تائید ادارات کشفی دوباره به وظیفه مقرر و استخدام گردیده مدت اسارت یا مفقودی درقدم ترفیع وتقاعد آنها قابل محاسبه می باشد .

ب - افسر و بریدمل که در جریان وظیفه اسیر می گردد، بعد از تائید ادارات کشفی از تاریخ اسارت الی دوسال بازماندگان آنها مستحق معاش و امتیازات مندرج قانون امور ذاتی افسران، بریدملان و ساتنمنان از اداره مربوطه می گردد.

ج - کـه چیری ورک او اسیرشـوی افسـر او بریـدمل د افسـرانو، بریـدملانو اوسـاتنمنانود ذاتـی د چـارو (۴۴) مـادی (۲) فقـری کـی قـانون درج شـوی دنـدی تـه حاضـر نشـی، دهغـوی پـاتی کسـان د شـهیدانو او ورکوشـوو د پـاتی کسـانو د حقوقـو او امتیـازاتو د قـانون د حکمونـو یـا د افسـرانو، بریـدملانو او سـاتنمنانو د ذاتـی چارو د قانون لـه حکمونـو سره سم، هریوه چی ډیروی دتقاعد له حقوقو څخه برخمن کیږی .

(۳) - مالي مرسته (اکرامیه):

الـف- د ملـي اردو د شـهیدانو، ورک شـوو پـاتی کسـانوته د حقونـو او امتیـازونو د قـانون د مـادود بـدلون پربنسـت شـهید د خښـولو څخـه د مخـه امتیاززونـه اوحقونـه پـه مرکزکـی دعقیـدتی اوفرهنگـی سـترتوب لـه خـواه اوپـه ولایتونـوکی دمـالی او عقیـدتی اوفرهنگـی آمرینـو لـه خـواه صورت مومی.

ب – دملـي اردو د اړوندانوشـهیدان او لادرک چـي دهغـوی شـهادت اولادرکتیـا د دنـدې داجراپرمهـال اویـا دهغـه دعواملوپربنسـټ داړوندومراجعولـه خـوا تائیـد شـوی وي دهغـوی واثـین یـواځی دمـالي÷ مساعدت یعنـي (۱۲) میاشـتنی وروسـتی معـاش د ټولـو ضـمایمو اواجزاوسره برخمن ګڼل کیږي.

ج - د عـالی رتبـه شـهید افسـرانو ورثـه وو تـه د درج شـوي اکرامیـی څخـه سربیره د یـو څل لپـاره (دری سـوه زره) افغـانی د ۱۳۹۶/۰۱/۱۰ کـال د (۱۲۲) نیټـی حکـم لـه مخـی د ملي دفاع وزارت د بودجی څخه د مرستی پـه توګه ورکړل شي.

ج - هرگاه افسر و بریدمل مفقود و اسیر در میعاد مندرج فقره (۲) ماده چهل و چهارم قانون امور ذاتـی افسـران، بریـدملان و سـاتنمنان بـه وظیفـه حاضر شده نتواند، بازماندگان آنها مطابق احکام قـانون حقـوق و امتیـازات بازمانـدگان شـهدا و مفقـودین یـا مطـابق احکـام قـانون امـور ذاتـی افسران، بریدملان و ساتنمنان از حقوق تقاعد هر کدام که بیشتر باشد مستفید می گردد.

(۳) - مساعدت مالی (اکرامیه) :

الف - مطابق تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیـازات بازمانـدگان شـهدا و مفقـودین، قبـل از تکفیـن و تـدفین شـهید، پرداخـت مسـاعدت مـالی بطـور یکبـارگی بـه بازمانـدگان آن در مرکـز از طریـق ریاست عقیدتی و فرهنگـی ونمانیده هـای قـول اردوهـا و در ولایـات توسـط آمـرین مـالی وعقیدتی وفرهنگی صورت گیرد.

ب - شـهدا و مفقـودین، کـه شـهادت و مفقودیـت شـان حین اجرای وظیفه و یـا بـه علت ناشـی ازآن از طـرف مراجـع مربوطـه تائیـد گردیـده باشـد بازمانـدگان آنهـا صـرف یـک مراتبـه مسـتحق مسـاعدت مـالی معـادل (۱۲)ماهـه آخرین معاش بـه شمول اجزا و ضمایم آن میباشند.

ج - برای ورثه افسران عالی رتبه شهید بر علاوه اکرامیه مندرج قانون برای یکمراتبه مبلغ سه صد هـزار افغـانی مطـابق حکـم نمبـر(۱۲۲) مـورخ ۱۳۹۶/۱/۱۰ از بودجـه وزارت دفـاع ملـی طـور مساعدت پرداخت گردد .

د - دځانګړوقطعـــاتو، کمانـــدواوهوایي ځواکونـــو شـهیدورثې تـه پـه قـانون کـې لـه درج شـوی اکرامیـې سـربیره دجمهـوررییس د۱۳۹۶کـال دلینـدی دمیاشـتې دشلمې نیټـې(۲۷۸۸)ګڼـه حکم سره سم دیوځل لپاره (یوسلوپنځوس زره)افغـانۍ دمرستې پـه دملـي دفـاع وزارت له بودجې څخه ورکړل شي.

ه - د۱۳۹۶کـــال دلینـــدی دمیاشـــتې دشـــلمې نیټـــې(۲۷۸۸)ګڼـــه حکـــم ســـره ســـم امکاناتوتـــه پـــام دځانګړوقطعـاتو، کمانـډو اوهـوایي ځواکونوشـهیدورثې تـه یـو انـدازه مناسبه نغدی مرسته دواړه اولـوی اخترپـه ورځوکې داختری په نوم تسلیت ترسره شي.

(۴) – دمحصـــلینو، زده کوونکـــو او مـــداومینو د تقاعد حقوق:

دنظـامي سکتوردتحصـیلي اوتعلیمـي موسسومحلصـین، زده کـوونکې او مـداومین چـې د دنـدی پـه بهیرکـې دمحـاربوی فعـالیتونو یـا د دښـمن د نوروخصـمانه فعالیتونوپـه بهیرکـې، شـهید یـا معلـول کیـږی، دهغـو د تقاعدحقوق داړونـد قـانون لـه حکمونـو سره سم پـه لانـدی توګه ورکول کیږی:

الـف – د نظـامي عـالي تحصـیلاتو د موسسـو محصلین او د اړونـدی اداری د تعلیمـي مرکزونـو د افسری د کورسـونو مـداومین چـې افسـری رتبـه ونلری، د دوه یم بریـدمن پـه رتبـه تثبیـت رتبـه کیږی، د تقاعـد حقونـه یـې د نومـوړي د رتبـې د میاشـتنۍ تنخوا پربنسټ سنجش او ورکړل شي .

ب – د نظـامي لیسـې زده کـوونکې او داړونـدی اداری د تعلیمـي مرکـز د بریـدملي او سـاتنمنی د

د - بـرای ورثـه شـهید قطعـات خـاص، کمانـدو و قوای هوائی بر علاوه اکرامیه مندرج قانون برای یکمرتبه مبلغ یکصدوپنجاه هزار افغانی از بودجه وزارت دفـاع ملـی طـور مسـاعدت مطـابق حکـم نمبر(۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ رئیس جمهور پرداخت گردد.

ه - مطـــابق حکـــم نمبـــر (۲۷۸۸) مـــورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ از خانوادههـــای شـــهدای قطعـــات خاص، کماندو و قوای هوائی در ایام عید فطر و اضـحی نظـر بـه امکانـات بـا توزیـع یـک مقـدار مسـاعدت نقـدی متناسـب، تحـت عنـوان عیـدی دلجویی صورت گیرد.

(۴) - حقـــوق تقاعـــد محصـــلین، متعلمـــین و مداومین:

محصلین، متعلمین و مداومین مؤسسات تحصیلی و تعلیمـی کـه در جریـان وظیفـه، فعالیتهـای محاربوی و یا سایر فعالیتهای خصمانه دشمن، شهید یا معلول میگردند، حقوق تقاعد شان مطـابق احکام قانون مربوط قرار ذیل پرداخت میگردد :

الـف - محصـلین مؤسسـات تحصـیلات عـالی نظـامی و مـداومین کورسهـای افسـری کـه رتبـه افسری نداشته باشند، به رتبه دوهم بریدمن تثبیت رتبـه گردیـده، حقـوق تقاعـد شـان بـه اسـاس معاش ماهوار رتبه مذکور سنجش و پرداخته شود .

ب - متعلمین لیسه نظـامی و مـداومین کورسهـای بریدملی که رتبـه نداشته باشند، بـه رتبـه پرکمشر

کورسـونومداومین چـی رتبـه ونلـری، دپرکمشـر پـه رتبـه تثبیـت رتبـه کیږی، دتقاعـدحقوق یـی د یـادی رتبـی دمیاشتنی معاش پربنسټ سنجش او ورکول کیږی.

ج – دنظامی عالی تحصیلاتو د موسسو د محصلینو پاتی کسان اودافسری دکورسونوپاتی کسان د دوهم بریدمن دمعاش (۱۲) میاشتنی معاش اکرامیه مالی مساعدت برخمن ګڼل کیږي.

د – دبریدملی اوساتنمنی دکورسونو دمتعلمینو او د شهید مداومینو پاتی کسان دپرکمشر دمعاش معادل د(۱۲) میاشتنی معاش دمالی اکرامیی دمساعدت.

(۵) – دنوی شامل شویوسرتیروحقونه اوامتیازونه:

الف : هغه نوی شامل شوی سرتیری چی د قرار داد د ترون څخه وروسته لادرک یا شهید شی د هغوی پاتی کسانوته دشهیدانو او لادرکو در حقونو او امتیازونو د قانون د ځینی مادو د بدلون سره سم په خدمت کی د بالفعل سرتیري د (۱۲) میاشتنی تنخوا د اجزا او ضمایمو سره د مالی مرستی برخمن ګڼل کیږی .

ب – هغه نوي شامل شوي سرتېری چي د قرارداد دتړون څخه وروسته شیهد یا لادرک شي، د سرتېری پاتې کسانوته دشهیدانواولادرکو پاتې کسانود قانون سره سم، هغه سرتیری چه په بالفعل خدمت کی قرار لری د هغی د میاشتنی تنخوا پربنسټ پرته دخدمت په پام کی نیولو سره د تقاعد حقوق یی سنجش او ورکړل شی.

تثبیت رتبه گردیده، حقوق تقاعد شان به اساس معاش ماهوار رتبه مذکور سنجش و پرداخته شود

ج - بازماندگان محصلین مؤسسات تحصیلات عالی نظامی و بازماندگان مداومین کورس‌های افسری شهید مستحق مساعدت مالی (۱۲) ماهه معاش، معادل معاش دوهم بریدمن می گردند.

د - بازماندگان متعلمین و مداومین شهید کورس‌های بریدملی مستحق مساعدت مالی (۱۲) ماهه معاش، معادل معاش پرکمشر میگردد.

(۵) - حقوق و امتیازات سربازان جدید الشمول

الف - سربازان جدیدالشمول که بعد از عقد قرار داد، شهید یا مفقود میگردند، برای بازماندگان آنها مطابق تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امیتازات بازماندگان شهدا و مفقودین (۱۲) ماهه معاش ماهوار سرباز که در جریان خدمت بالفعل قرار دارد به شمول اجزا وضمایم مستحق مساعدت مالی شناخته میشود .

ب - سربازان جدیدالشمول که بعد از عقد قرار داد، شهید یا مفقود میگردند، برای بازماندگان آنها مطابق قانون حقوق و امیتازات بازماندگان شهدا و مفقودین، حقوق تقاعد به اساس معاش ماهوار سرباز که در جریان خدمت بالفعل قرار دارد بدون در نظرداشت خدمت سنجش و پرداخته شود

ج - هغه داوطلب اشخاص چې د ذاتي چارو اسناد او د قرار داد پراونه یې بشپړکړی وی خو مخکې له دی چې په اعزامی دفتر کې درج شی شهید یا لادرکی شی د هغوی پاتی کسانو ته دشهیدانو او لادرکو د حقونو او امتیازونو د قانون د ځینی مادو د بدلون پربنسټ د ملکی خدمتونو د کار کوونکو د (8) بست د اول قدم (6) میاشتنی تنخوا د اجزا او ضمایمو سره ورکړل شی .

د – کله چې د داوطلبواشخاصو د بیاتړون او ذاتي چارو اسناد د پراونوبشپړول ترسره شي خومخکې له دي چې د ذاتي چارو په دفترکې درج شي په شهادت رسیږی، د شهید پاتې کسانوته د شهیدانو او لادرکو د حقونو او امتیازونو د قانون د ځینو مادو د بدلون د څلورمی مادی د (1) فقری د (2) بند پربسټ د ملکی خدمتونو د کارکونکو (8) بست د اول قدم 100فیصده تنخوا ورکړل شي.

ه - دملي اردو هغه بریدملان چې ملي اردو ته د سوق کېدو څخه مخکي د زده کړې لپاره د ښووني مرکزته دلیږدولوڅخه مخکی دلارې په اوږدوکې د دښمن له خواشهید یا لادرک شي په ملي اردو کې د بالفعله دندې داجراکولو د سرتېري د حقونو او امتیازونو برخمن ګڼل کیږي.

(۶)- د اسنادو په بشپړولو او د کارت لاسته راوړلوکی اسانتیاوې:

دشهید اوورک شوی دورثی اسنادعلم وخبر، دحقوقو د ورکړی کارت، شرعي وثیقی په ګډون اوداسی نورو د شهادت اسنادو په شمول باید د یولنډ اوآسان بهیرپه موده کی بشپړاو وویشل شي.

ج - هرگاه اشخاص داوطلب که اسناد امور ذاتی و قرار داد ایشان طی مراحل شده اما قبل از درج دفتر اعزامی شهید ویا مفقود می گردند، برای بازماندگان آنها مطابق تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین (۶) ماهه معاش قدم اول بست (۸) قانون کارکنان خدمات ملکی با اجزا و ضمایم آن مستحق مساعدت مالی شناخته میشود .

د - هرگاه اشخاص داوطلب که اسناد امور ذاتی و قرار داد ایشان طی مراحل شده اما قبل از درج دفتر اعزامی شهید می گردند، حقوق و امتیازات بازمانده شهید، مطابق بند (۲) فقره (۱) ماده چهارم تعدیل برخی از مواد قانون حقوق و امتیازات شهدا ومفقودین، ۱۰۰ فیصد معاش قدم اول بست (۸) قانون کارکنان خدمات ملکی پرداخت گردد .

ه - داوطلبان اردوی ملی که بعداز سوق به اردوی ملی جهت آموزش تعلیمات به مراکز تعلیمی اعزام میگردند و در طول راه بالاثر فعالیت‌های خصمانه دشمن شهید یا مفقود میگردند از حقوق و امتیازات سربازانیکه در خدمت بالفعل قرار داشته باشند مستحق میگردند.

(۶)- سهولت در تکمیل اسناد و دریافت کارت:

اسناد ورثه شهید و مفقود بشمول کارت پرداخت حقوق، علم و خبر، وثیقه شرعی و سایر اسناد شهادت باید طی یك روند کوتاه و آسان تکمیل و توزیع گردد.

(۷)- په خپل وخت سره د تنخواه ورکړه:

- د ستردرستیز د پیژنتون ستر توب د شهیدانو او معلولینو معاونیت د مسؤلو ارګانونو سره په همغږی اړدی ترڅود شهیدانو اسناد د هغوی د حقوقو او امتیازونو د اجراکولو په خاطر د کاراواتولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت ته په خپل وخت سره واستوی اوددوي د تنخواه د اجراکولوڅخه ډاډ ترلاسه کړی.

(۸) – د آپارتمان یا ځمکی ویشل:

الف- د شهیدانو پاتی کسانو ته په اوږد مهاله قسطونو سره د یو باب اپارتمان ورکول او هغوي چی د قسطونو ورکولو وس نه لري یوه نمره ځمکه په خپل اړوند ولایت کی په وړیا توګه اوکه چیری په خپل اړوند ولایت کی ځمکه شتون ونلری په ګاونډی ولایت کی دی ورته ورکړل شي.

ب - د افغانستان د اسلامي جمهور رئیس د ۱۳۹۶/۱/۱۰ کال د (۱۲۲) ګڼی حکم سره سم د سرپناه نلرلو په صورت کی په لنډ وخت کی د لوړ رتبه افسرانو د کورنیو لپاره(جنرالان) په مرکزاو ولایاتوکی داړوندوادارولـه لوری ددوي داوسیدلو ځای په نظرکی نیولوسره د(لس زرو څخه تر څلویښت زرو)افغانیو پوری د کورکرایه ورکول کیږي د کابل په یوه اوږد مهاله موده کی دی یوه استوګنیزه پروژه کی او یا د شهید د کورنی اوسیدنی په ځای، په نورو ولایتونو کی یو باب مناسب اپارتمان د ملي دفاع د سرجمعی بودجی څخه دی په نغدی توګه واخیستل شی اودرج شوي قانون (۳۰)فیصده کموالي سره د (شلو) کلونو په قسطونو سره ورکړل شي.

(۷)- پرداخت به موقع معاش :

معاونیت شهدا و معلولین ریاست کادروپرسونل ستردرستیز در هماهنگی با ارگان‌های مسئول مکلف هستند تا اسناد شهدا را جهت اجرای حقوق و امتیازات شان به وزارت محترم دولت در امور شهدا و معلولین به موقع ارسال و از اجرای معاش آنها اطمینان حاصل نماید.

(۸)- توزیع آپارتمان یا زمین :

الف - توزیع یك باب آپارتمان براي بازماندگان شهید با اقساط طویل المدت و برای آنهایی که توانایی پرداخت اقساط را ندارند، یك نمره زمین طور رایگان در ولایت مربوطه، و در صورت نبود زمین در ولایت مربوطه در یکی از ولایات همجوار توزیع گردد.

ب - بتاسی از حکم نمبر(۱۲۲) مورخ ۱۳۹۶/۱/۱۰ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در صورت نداشتن سرپناه، در کوتاه مدت برای خانواده افسران عالی رتبه (جنرالان) در مرکز و ولایات از طریق ادارات مربوطه نظر به موقعیت محل سکونت از ده هزار الی چهل هزار افغانی کرایه منزل پرداخت شود و در دراز مدت در یکی از پروژه‌های رهایشی شهرکابل و یا محل سکونت فامیل شهید در سایر ولایات یک باب آپارتمان مناسب از سرجمع بودجه وزارت دفاع ملی نقداً خریداری و با(۳۰) فیصد تخفیف مندرج قانون به اقساط بیست ساله توزیع گردد.

ج - دځانګړوقطعو، کماندو او هوایي ځواکونو د شهید ورثې ته دشهیدانو اوورک شو په قانون کې دبدلونونوپه پام کې نیولوسره د جمهور رئیس د۱۳۹۶کال دلینــــدی دمیاشــــتي دشــــلمي نيټـې(۲۷۸۸)ګڼـې حکم سره سم دکابل ښاراویا دشهید دکورنی په اړونده ولایتونو کې یوباب مناسب اپارتمان دملي دفاع وزارت د بودجي څخه په نغده توګه پیرودل اود(۳۰)فیصده کموالي سره د (شلو) کلونو په قسطونو سره ورکړل شي.

د- دملــي اردودشــهیدانوپاتې کســانوته دافغانســتان داســلامي جمهــوري ریاســت د(۴۲۸) ګڼــې د۱۳۸۹/۱/۲۶ نیټــې دحکــم پربنسټ پــه اړونــده ولایتونوکې یوې یوې نمرې داستوګنې ځمکه داړونده ولایتونود ښاروالیوله خوا ویشل کیږي. ملي دفاع وزارت دې دځمکې قیمت دویشل کیدوڅخه ورسته اړونده ښاروالیوته ورکړي او همدارنګه دشهیدوارث ته دې دویشل شوې ځمکې دسندداخیستلو څخه وروسته دافغانستان داسلامي جمهوري ریاست د(۲۲۷۳) ګڼې د۱۳۸۹/۴/۱۰ نیټې حکم پربنسټ دهغې دجوړولولپاره هم(۲۰۰۰۰۰) افغانۍ دملي دفاع وزارت دبودجي څخه دشهیدانو او معلولینو کورنیوته ورکول کیږي.

(۹) – بیت الله شریف حج ته لیږل:

- د ملي پوځ د شهیدانو پاتی کسانو څخه یو کس صرف یو وارد بیت الله شریف ته ولیږل شي هغه کسان چی د معقول عذر په لرلو سره نشي کولای چی حج ته لاړشي د یوه وارد حج تګ او راتګ مصرف ورته ورکړل شي همدا رنګه د تګ او راتګ د ټکټ څخه سربیره یوه اندازه نقدی روپی جیب خرڅ په توګه هم په نظر کی ونیول شي.

ج - برای بازماندگان شهدا قطعات خاص، کماندو و قوای هوائی با درنظرداشت قانون تنظیم حقوق و امتیازات شهدا و مفقودین و تعدیلات آن در یکی ازپروژه‌های رهایشی شهر کابل و یا محل سکونت فامیل شهید در مرکز و سایر ولایات یک باب آپارتمان مناسب از سر جمع بودجه وزارت دفاع ملی نقداً خریداری و با(۳۰) فیصد تخفیف مندرج قانون به اقساط بیست ساله مطابق حکم نمبر(۲۷۸۸) مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۰ توزیع گردد.

د - برای وارثین شهدا اردوي ملي مطابق حکم نمبر(۴۲۸) مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۶ ریاست جمهوری اسلامی افغانستان باید یك یك نمره زمین رهایشی در ولایات مربوطه شان، از طرف شاروالی‌های ولایات توزیع میگردد، که قیمت زمین را وزارت دفاع ملی بعداز توزیع نمرات آنها به شاروالی‌های مربوطه میپردازد و همچنان برای وارث شهید و معلول بعد از توزیع زمین و اخذ سند ملکیت مطابق حکم نمبر(۲۲۷۳) مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۰ ریاست جمهوری اسلامی افغانی مبلغ (۲۰۰۰۰۰) افغانی پول اعمار آن نیز از بودجه وزارت دفاع ملي به فامیل‌های شهدا و معلولین پرداخته میشود .

(۹)- فرستادن به حج بیت الله شریف:

يك نفر از بازماندگان شهدای اردوی ملی صرف برای يك بار فرستاده شود، برای آنعده کسانی که به دلایل موجه نمی توانند به حج بروند هزینه رفت و برگشت يك حاجی برای شان پرداخت گردد، همچنان علاوه برتکت رفت و برگشت يك مقدار پول نقد به عنوان جیب خرج هم درنظر گرفته شود .

(۱۰) - په غیر رسمي وخت کي شهیدیدل:

الف - هغه افسران، بریدملان اوسرتیری چی د قانوني رخصتئ په تیرولو سره او یا په غیر رسمي وخت کی د هیواد د دغلیمانو لخوا په شهادت رسیږي له جنایی پ موضوعاتو پرته هغوي ورثه د شهیدانو د ټولو حقونواو امتیازونوڅخه برخمن کيږي.

ب - هغه پوځی اړوندان چي د دندي داجرا پرمهال په طبیعي پیښو، دندي ته د تلوپرمهال اویا دقانوني رخصتی دتېرولولپاره د دندې څخه دبېرته ستنېدو پرمهال دهغو پیښو پرعلت لکه هوایي پیښه، ترافیکي پیښه او نور نابېره علتونه د لارو په اوږدو کي خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړي اویا د دښمن له خوا یرغمل کړي دهغي وارثینوته دشیهدانو اولادرکه دحقونو اوامتیازونو د قانون پربنسټ (۱۰۰) فیصده وروستی معاش دټولوضمایمواواجزاوسره ورکول کیږي.

(۱۱) – د ورکوشوو پاتی کسانو حقونه او امتیازونه:

- د ملي اردودورکوشوو پاتی کسان له قانون سره سم د شهیدانو د پاتی کسانو په څیر د کشفي او استخباراتي ارګانونو ترتائید وروسته د ټولوحقونو او امتیازونو څخه برخمن کیږي.

(۱۱) د عالي رتبه شهید افسرانو د کورنیو د امنیت ساتل:

د لوړ رتبه شهیدو افسرانو دکورنیو د امنیت ساتلولپاره یوه عراده ګړندی نقلیه واسطه له چلوونکی، تخنیکي خدمتونه او د اړتیاوړ روغنیاتو سره دشهادت له نیټی څخه تر (لسو) کلونو پوری ورکړل شي.

(۱۰)- شهادت در اوقات غیر رسمی :

الف - آنعده افسران، بریدملان و سربازانیکه در حال سپری کردن رخصتی قانونی یا در اوقات غیر رسمی از طرف دشمنان وطن و مردم شهید میگردند به استثنای موضوعات جنایی ورثه آنها از تمام حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا مستفید می شوند .

ب - برای بازماندگان آنعده از منسوبین نظامی که بالاثر حوادث طبیعی در زمان اجرای خدمت، حین رفتن به وظیفه یا برگشتن از وظیفه برای سپری نمودن رخصتی قانونی به علت حوادث از قبیل سانحه هوایی، حوادث ترافیکی و یا سایر علل ناگوار در مسیر راه جان‌های شیرین شانرا از دست میدهند یا به اسارت دشمن گرفتار میشوند، حقوق و امتیازات مفقودین و شهدا مطابق قانون بصورت ۱۰۰ فیصد از آخرین معاش با اجزا و ضمایم آن پرداخت گردد.

(۱۱)- حقوق و امتیازات بازماندگان مفقودین :

بازماندگان مفقودین اردوی ملی مطابق قانون از تمام حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا بعد از تائید ارگانهای کشفی و استخباراتی بر خوردار می گردند .

(۱۲)- تامین امنیت فامیل شهدای افسران عالی رتبه :

جهت تامین امنیت خانواده افسران عالی رتبه شهید یکعراده واسطه نقلیه تیزرفتار بادریور، خدمات تخنیکی و روغنیات مورد نیاز الی مدت ده سال اعتبار از تاریخ شهادت توظیف گردد.

پنځم څپرکی

مسئولیتونه اودندې

۱،۵. د ملي دفاع وزارت

(۱)- د پرسونل او تعلمیاتو معاونیت:

۱- د ملـی دفـاع او ستردرسـتیزاړونده ځـانګو تـه دملی دفاع دوزیرترمنل وروسته د دغـی تګلاری چاپ او ویش.

۲- د ملـی اردواړتیـاوو سره سم د ملـی اردو د شـهیدانو، معلولینـو، تیپیـانو، ورک شـوودپاتی کسـانو څخـه د ملاتـړ او پاملرنی د تګلاری بیا کتنه او پراختیا ورکول.

3- د دغی تګلاری دغوښتنود پلی کیدوڅخه څارنه.

(۲)- د مالي اوبودجي لوی سترتوب:

۱- د ملـی اردود شـهیدانو اوورک شـوو پـاتی کسـانو پـه قـانون کـی د ځینـو مـوادو دبـدلونونو پـر بنسـټ اود معلولینـو د حقوقـو او امتیـازونود قـانون پـه ځینـو موادوکی بدلون اولری کول د ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ کال پـه (۱۰۹۹) ګنـی رسـمی جریـده کـی چـی د مـالی مرسـتی (اکرامیـه) د وروسـتنی میاشـتنی تنخـوا څخـه دشـهیدانو او ورک شـویو پـاتی کسـانوته (۱۲)میاشـتو، معلـول افسرته (۱۰) میاشـتو اومعلـول بریـدمل اوسـرتیری تـه د(۱۵) میاشـتو تنخـوا مـالی مرسـتی پـه ورکـړه کـی لـه ټولو اجزا او ضمایمو سره پـه خپل وخت سره کړنـی تر سره شی.

۲- د ملـــی دفـــاع وزارت او ستردرســـتیزد مـــالی او بـودجی سـترتوب د شـهیدانو او ورک شـوو د مـالی مرسـته (اکرامیـه) د ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ کـال د (۱۰۹۹) ګڼـی رسمی جریدی پـه اساس، بودجـه د پخـوا پـه څیر ساحوی قول اردوګانو او پـه مرکز کـی مسئولو ادارو

فصل پنجم

وظایف و مسئولیت‌ها

۱،۵ . وزارت دفاع ملی

(۱) – معاونیت پرسونل و تعلیمات :

۱- طبـع و تکثیـر ایـن پالیسـی بعـد از منظـوری وزیـر دفـاع ملـی بـه مراجـع ذیربط وزارت دفـاع ملی و ستردرستیز.

۲- انکشاف و مرور پالیسی حمایت و مواظبت از بازماندگان شهدا، مفقودین، معلولین و مجروحین اردوی ملی نظر به نیازمندیهای اردوی ملی.

۳- کنترول از تطبیق مطالبات این پالیسی .

(۲)- ریاست عمومی مالی وبودجه:

۱- مطابق تعدیل برخی از مواد قانون و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین اردوی ملی، تعدیل و حـذف برخـی ازمـواد قـانون حقـوق و امتیـازات معلـولین منتشـره جریـده رسـمی (۱۰۹۹) مـورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۸ در حصـه تادیـه مسـاعدت مـالی (اکرامیـه) بـه بازمانـدگان شـهدا و مفقـودین (۱۲) ماهـه، بـرای افسر معلـول (۱۰) ماهـه و بـه بریـدمل و سرباز معلـول (۱۵) ماهـه از آخرین معاش مـاهوار بـا اجزا و ضمایم آن اجراآت به موقع گردد .

۲- ریاسـت عمـومی مـالی و بودجـه وزارت دفـاع ملی مساعدت مالی (اکرامیه) شهدا و مفقودین را در مطابقـت بـه جریـده رسـمی (۱۰۹۹) مـورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۸، بودجه را کمـافی السـابق بـه قـول اردوی‌های ساحوی و در مرکز به مراجع مسئول

تـه اجرا کړی تـر څودغوی لـه لاری لـس میاشـتنی، دولـس میاشـتنی او پنځــه لـس میاشـتنی مـالی مرسـته سره د ضمیمو د پخوا پـه څیرد تثبیت شوی فورم لـه مخــی اجراشــی او هـیڅ یـو شــهید د مـالی او نغـدی مرستی څخه پرتـه باید خپلی کورنی تـه ونـه لیږدول شـی، اود امکـان پـه صـورت کـی چـی د ایمیل شـبکه چټکـه لاره د مکتوبونـو داجراکولـو لپـاره پـه کم وخت کـی ګنل ګیږی، ترڅـود شـهیدانو د وراثـانو خوښـی پـه لاس را شــی او همدغــه پروســه یـواځی د شــهیدانو د وراثو لپاره ځانګړی شی.

همدارنګـه مـالی مرسـته د معلولینـو لپـاره د راوړل شـوو بدلونونو په بنسټ په خپل وخت سره تر سره شی.

۳- دملـی دفـاع وزارت د مـالی اوبـودجی سـترتوبونه دترانســـپورتونو دهـــوایی اوځمکنـــی خصوصـــی شــرکتونوله لاری دشــهیدانودجنازودلیږدلپاره بودجــه برابره اومخکی ترمخکی بایدهغه په پام ولری.

۴- د مـالی کـال پــه بودجــه کـی د یـو انـدازه پیسـیو وړانـدیز بایـد وشـی ترڅـود شـهیدانو او ورک شـوو پـاتی کسـانو دډاډینـی، اومعلولینـو او ټپیانودپوښتنی پـه وخــت کـــی د ملـــی دفـــاع وزارت اوستردرســـیتز د رهبری پلاوی له لوری ورته ورکړل شی.

(۳) ــ د حقوقو سترتوب:

1- د شــهیدانو، ورک شــوو، او معلولینــو د امتیــازنو او حقوقو قوانین چی پـه (۱۰۹۹) شمیره رسمی جریده کـی خپـوردی اوهمدارنګـه د دغـی تګـلاری د پلـی کیـدلو او بدلون څخه حقوقی او قانونی څارنه وکړی.

2- د ملی اردو د هغه قومانـدانانو او جزوتـامونو د مسؤلینود غلطیو څیرنه چی د هغو لـه املـه د ملـی

اجـرا نمایـد تـا از طریـق آنهـا مسـاعدت دوازده ماهه، ده ماهه و پانزده ماهه را بـا اجزا و ضمایم آن کمـافی السـابق برویت فـورم هـای تثبیت شـده اجرا گـردد و هیچ شـهید بـدون پرداخت مساعدت نقدی مالی به فامیل وی انتقال نگـردد، در صـورت امکـان از طریـق ایمیـل (شـبکه) کــه سـریعترین راه بـرای اجرای مکاتیب بـه زودترین فرصت میباشد تـا رضــایت ورثــه شــهدا بدســت آیــد و همــین پروســه صرف برای ورثه شهدا محدود شود.

همچنــان مســاعدت مــالی بــرای معلــولین مطــابق تعدیلات به عمل آمده عندالموقع اجرا شود .

۳- ریاسـت عمـومی مـالی و بودجـه وزارت دفـاع ملی جهت انتقال اجساد شـهدا ذریعـه ترانسپورت هـوائی و زمینـی شـرکتهای خصوصـی تـدارک بودجه آنرا قبلاً در نظرداشته باشند.

۴- تخصـیص یك مقدار پـول را در بودجـه سـال مـــالی پیشـــنهاد نمایـــد تـــادر اثنـــای دلجـــویی ازبازماندگان شهدا، مفقودین، وعیـادت معلـولین و مجروحین از طـرف هیأت رهبری وزارت دفـاع ملی و ستردرستیز بـه آنها اهدا گردد

(۳)- ریاست حقوق:

1- از تطبیـق قــوانین، تعـدیلات در قــوانین حقــوق و امتیــازات معلــولین، بازمانــدگان شــهدا و مفقــودین منتشـره جریـده رسـمی(۱۰۹۹) وایـن پالیسـی نظـارت حقوقی و قانونی نماید.

2- بررسی موارد که از اثر اشتباهات قوماندانان و مسـئولین جزوتامهـای اردوی ملـی کــه باعـث

اردو د اړرونــدانو د شــهادت او معلوليــت لامــل ګرځی او د پرسونل د ضايعاتو د مخنيوی لپاره د ګټورو مشورو ورکول.

(۴) – سرمفتشيت:

1- د ملـــی اردو د هغـــه قومانـــدانو او جزوتـــامونو د مسؤلينو د غلطيو څخه څارنـه چی د هغوله املـه د ملی اردود اړروندانو د شهادت او معلوليت لامل ګرځی .

2- د پرسونل د ضايعاتو د مخنيوی لپاره د ګټورو نظرو نو اووړانديزونوورکول.

(۵)- دعامه چارو او ستراتيژيکو اړيکو سترتوب:

1 - ډاډ دی ترلاســه شــی چــی د شــهيد د شــهادت معلومـات د هغـه د کـورنی د خبرولوڅخـه مخکـی رسنيی اوخلک خبرنشی.

2- د مسؤلو ځـانګو څخـه د ملـی اردود اړونـدانود تلفـاتو او ضــايعاتو د څرنګـوالی پـه برخـه کـی د معلوماتو راخستل.

3- لـه قـانون سـره سم د مراتبـو لړی د جمهـوری رياست محترم مقام، پارلمان، نورو اړونده دولتـی ارګــانونو، خلکــو او رســنيوته د شــهيدانو، ورک شوو، ټپيانو او معلولينـو پـه اړه د توحيدی ريـوټ جوړول.

4- دشـــــهيد او بشـــــپړمعلول د تجربــــو انعکــــاس ميرانــی، کارنــامو او ملــي فکـر درسـنيوله لاری پــه چـــــاپي، غږيزاوانځـــــوريزډول دځوانـــــانودهڅولو، انګيـزی جوړولـو او ملـي حاکميـت نـه د دفـاع لپـاره د ملي پوځ د قطعاتو په موزيمونوکی صورت ونيسي.

شـهادت و معلوليت پرسـونل اردوی ملـی ميګـردد و ارايـــه مشـــورههای مفيـــد بخـــاطرجلوګيری از ضايعات پرسونل .

(۴) - سرمفتشيت:

1- نظارت موارد کـه از اثر اشتباهات قومـاندانان و مسـئولين جزوتامهـای اردوی ملـی کـه باعـث شهادت و معلوليت پرسونل اردوی ملی ميګردد.

2- ارايـه نظريــات و پيشــنهادات مفيـد بخـــاطر جلوګيری از ضايعات پرسونل .

(۵)- رياست ارتباطات استراتيژيك و امورعامه:

1- حصـول اطمينــان از اينکـه معلومـات شــهادت شـهيد قبل از اطـلاع بـه فاميل اش بـه رسـانهها و مردم خبرداده نشود .

2- اخـذ معلومــات از مراجــع مسـئول در مــورد چګــونګی انــواع تلفــات و ضــايعات منســوبين اردوی ملی .

3- تهيـه ګـزارش توحيـدی جهـت ارايـه معلومـات در مـورد شـهدا، مفقـودين، مجـروحين و معلـولين بـه مقام محترم رياست جمهوری، پارلمـان و ديګـر ارګانهـای ذيـربط دولتـی ورسـانهها مطـابق بـه قـانون ازطريـق سلسله مراتب .

4- تجـارب، حماسـهها، کارنامـهها و انديشـههای ملــی شــهيد و معلـول کلــی از طريـق رســانههای چـاپی، صـوتی، تصـويری و موزيمهـای قطعـات غـرض تشـويق و ايجـاد انګيـزه دفـاع از حاکميت ملــی در بـين منسـوبين و جوانــان کشـور انعکـاس داده شود .

(۶) – د ساختماني چارو او ملکیتونو سترتوب:

1- د سـیمه ایزوارګـانونو اداری، د کابـل او ولایـاتو ښـاروالیو اودښـارجوړونی وزارت سـره همغـږی وکړی تر څـود تثبیت شوی ونډی سلنه لـه قـانون اود دغی تګلاری سره سم په نـوو جوړو شـوو ښارګوټو کـی اوهغـه د ځمکـو نمـري چـی د ښـاروالیو او ښـارجوړولو وزارت لـه لـوری ویشـل کیـږی، د مستحقینو پـه اختیار کـی ورکړل شـی او د هغـی سربیره د ملـی دفـاع وزارت د اسـتوګنیزه پروژوکـی اود ملـی دفـاع وزارت د ملکیتـو څخـه د ځمکـی د نمروویشـل بایـد د ملـی اردومعلولینـو، د شـهیدانو او ورک شـوو پـاتی کسانو ته لمړیتوب په پام کی ونیول شی.

۲- پـه نـوو جـوړ شـوو ودانیـو کـی بایـد د معلولینـو د فزیکـی لاس رسـی اولازموتسـهیلاتو وړتیـا او معیارونـه په نظر کی ونیول شی.

(۷) – د روغتیا سترتوب:

1- د فزیکـی بیـا وس مونـدلود خـدمتونو د وړانـدی کولـووده، پراختیـا او رامـنځ تـه کـول د هغـی جملـی څخـــه د اورتوپیـــدی مرکزونـــو، د فیزیـــوتراپي د خدمتونووړاندی کول او معلولینو لپاره د مرستندویو او مصنوعی غړو د وسایلو تولید.

2- د ستردرستیز د صحیي سترتوب پـه تشـکیل کې د رواني ناروغانو، معلولینو او پـه بسترکې د اوږدې مـودې ټپیـانو د دوامـدارې درملنـې لپـاره دیوې ځانګرې څانګې جوړول اوپراختیا.

3- د ملـی اردو معلولینـو، ټپیـانو، د شـهیدانو اوورک شوو پاتی کسانو تـه پـه خپل وخت سره پـه ټولو ساحوی او مرکـزی روغتیـایی مرکزونـو کـی د روغتـایی خدمتونو داجرا کولو څخه کنټرول.

(۶)- ریاست امورساختمانی و ملکیت‌ها :

1- بـا اداره ارگانهـای محـل، شـاروالی کابـل و ولایـات و وزارت شهرسـازی همـاهنگی نمایـد تـا فیصـدی سـهمیه تثبیت شده را طبـق قـانون و این پالیسـی در شـهرک‌های جدیـدالاعمار رهایشـی و نمـرات زمـین کـه از طـرف شـا روالی‌هـا و وزارت شهرسازی توزیع میگردد، در اختیـار مستحقین قـرار داده بـر عـلاوه در پروژه‌هـای رهایشـی وزارت دفـاع ملـی و توزیـع نمـرات زمـین از ملکیت‌هـای وزارت دفـاع ملی حق اولویت بـه معلـولین، بازمانـدگان شـهدا و مفقودین اردوی ملی درنظر گرفته شود.

2- در تاسیسـات و سـاختمان‌های جدیـد معیارهـای قابلیـت دسترسـی فزیکـی و تسـهیلات لازم بـرای معلولین درنظر گرفته شود.

(۷) - ریاست صحیه:

1- ایجـاد، توسـعه و انکشـاف عرضـه خـدمات بـازتوانی فزیکـی از جملـه مراکـز اورتوپیـدی، عرضه خدمات فیزیوتراپی و تولید وسایل کمکـی و اعضـای مصنوعی برای معلولین .

2- ایجـاد و توسـعه یـک بخـش مسـتقل در تشـکیلات ریاسـت صـحیه ستردرسـتیز جهـت تـداوی دوامـدار وضـــعیت روانـــی و درمـــان روانـــی معلـــولین وزخمی‌های طویل المدت داخل بستر در شفاخانه‌ها.

3- کنتـرول از اجـرای بموقـع عرضـه خـدمات صـحی بـرای معلـولین، مجـروحین، بازمانـدگان شـهدا و مفقودین اردوی ملـی در تمام مراکزصحی مرکـزی و ساحوی.

4- د ملــی اردو پــه تولــو روغتیــایی مرکزونــوکی د روغتیــایی پرســونل لــه لــوری د ملــی اردودمعلولینــو ا وټپیانو د درملنی په برخه کی په بهتره اودوامداره توګه کنټرول .

5- د ملی اردو د خپلوانو او پایوازانو سره دښه او ســالم چلنــد څخــه کنټــرول چــی د خپلــو ناروغــانو پوښتنی تــه روغتونونواوروغتیــایی مرکزونــو تــه تشریف وړی.

6– د عاجل ناروغـانو او معلولینـو د اسـنادو دلیږد او ترتیبولـو څخــه کنټــرول چــی د مســؤلینو لــه لــوری د هیواد څخه بهرتـه لیږل کیږی چټک او لازم رونـوالی په نظر کی ونیول شی.

(۸) – دښوونې او روزنې سترتوب :

- د هیــواد د لــوړو زده کــړو، پــوهنی اوکــار، تــولنیزو چارو، شهیدانو او معلولولینو وزارتونـو سره پـه همغږی د ملــی اردو معلولینــو، شــهیدانو او ورک شــوو پــاتی کسانو د بچیانو لپاره په هیواد کی د ننه او دهیواد څخـه بهرلــه قوانیونــو ســره ســم د تحصــیلی بورســونو زمینــه برابراولمړیتوب ور کړل شی.

(۹) – د بشري سرچینو سترتوب :

د پرسونل او تعلیمـاتو معاونیت، د ستردرستیز د پیژنتون سترتوب او د ملـی دفـاع وزارت او ستر درستیزاړونده برخو سره پـه همغږی د ملـی اردو د معلولینــو، شــهیدانو اوورک شــووپاتی کســانو میرمنـو، مینـدو او اولادوتـه دی د دنـدو پیـداکولو زمینه برابره شي.

4- کنتـرول دوامـدار و رسـیدگی هرچـه بیشـتر و بهتــر در حصــه تــداوی معلــولین و مجــروحین اردوی ملی در تمام مراکز صحی اردوی ملـی از طرف پرسونل صحی .

5- کنتـرول از برخـورد نیـک و سـالم بـا اقـارب و پایوازان مجروحین اردوی ملـی کـه جهت عیادت مریضــان خـویش بـه شـفاخانه‌ها و مراکـز صـحی تشریف میبرند .

6- کنتــرول از انتقــال و ترتیــب اســناد مریضــان عاجل و معلولین که به خارج از کشور از طـرف مسئولین اعزام میگردنـد سرعت و شـفافیت لازم در نظر گرفته شود .

(۸)- ریاست تعلیم و تربیه:

در همــاهنگی بــا وزارت‌هــای تحصــیلات عــالی، معـارف، کـار و امـور اجتمـاعی و شـهدا و معلـولین کشـور بـرای فرزنـدان معلـولین، بازمانـدگان شـهدا و مفقــودین اردوی ملــی زمینــه بورســیه‌های تحصــیلی داخل و خـارج کشـور را مطـابق قـوانین و پالیسـی‌های مربوط مهیا وحق اولویت داده شود .

(۹)- ریاست منابع بشری:

زمینــه اشــتغال یــابی بــرای همســران، مــادران و فرزنـدان معلـولین، بازمانـدگان شـهدا و مفقـودین اردوی ملــی در همــاهنگی معاونیــت پرســونل و تعلیمــات، ریاســت کادروپرســونل ستردرســتیز و مراجـع ذیـربط وزارت دفـاع ملـی و ستردرسـتیز مساعد گردد.

۵,۲ ستردرستیز

(۱)- د پیژنتون سترتوب:

1- د ملـــی اردو د اړونـــدانو د شـــهادت او معلولیـــت څخه وروسته داسنادو د پړاوونـو پـه کاری بهیر کـی د آسـانتیاوو رامـنځ تـه کـول ترڅودهغـوی ورثـی پـه دفترونـو کـی د اسـنادونو د برابرلـو او د حقوقـو او امتیـازنو د اخسـتلو پـه وخـت کـی دهغـوی دسـرگردانی څخه مخنیوی وشی.

2- د اړونـد بیلابیلـو مسـئولینواوکارکوونکو هرډول غفلت،لټي اونـاوړه گټـې اخسـتنی پـه صـورت کـی دی هغـوی عـدلی تعقیـب لپـاره عـدلی اوقضـایی ارگـانونو ته ورو پیژندل شی.

3- د دغـی تگـلاری پلـی کیـدونکی کړنلاره د پرسـونل او تعلیمـات معاونیـت د پـوځی پرسـونل د تگـلارو سـترتوب، دسـاختمانی او املاکـو سـترتوب او د عقیـدتی اوفرهنگـی سترتوب پـه همغږی سره بایـد بشپړ اووروسـتی شـی، او ترمنلـو وروسـته بایـد د ملـی اردو ټولـو اړونـده ادارو تـه وویشل شي.

4- دهـری میاشـتی پـه پـای کـی د ملـی اردود شهیدانو، ټپیانو، ورک شوو او معلولینو د شمیرپه اړه د ملـــی دفـــاع وزارت لمـــړی، معاونیـــت د پرسـونل او تعلیمـاتو معاونیـت او نـورو اړونـده څانگو ته د رپوټ وړاندی کول.

5- هغـه شـمیرپوځی اړونـدان چـی د چـاودنو او نـورو راولاړو پیښـو لـه املـه دمعلولیـت درلودونکوپـه هکلـه معلومـات ورکـول اودهـری ربعـی پـه پـای د خـدماتی برنـامو څخـه د هغـوی برخـه منـد کیدلوپـه اړه د پرسـونل او تعلیمـاتو معاونیـت او نـورو اړونـده څـانگو تـه دشمیروورکول.

۵,۲ . ستردرستیز

(۱)- ریاست کادر وپرسونل:

1- سهل ساختن پروسیجر طی مراحل اسنادی بعد ازشـهادت و معلولیـت منسوبین اردوی ملـی تـا از سرگردانی ورثهٔ آنها در دفاتر جهت تهیه اسناد و اخذ حقوق و امتیازات شان جلوگیری گردد.

2- در صـورت هرگونـه غفلـت، سـهل انگـاری و سوء استفاده مسئولین و کارمندان ذیربط متخلف جهت تعقیـب عـدلی بـه ارگانهـای عـدلی و قضـائی معرفی گردند.

3- طرزالعمل تطبیقی این پالیسی در هماهنگی بـا ریاسـت پالیسـی‌های نظـامی معاونیـت پرسـونل و تعلیمـات، ریاسـت سـاختمانی و امـلاک و ریاسـت عقیدتی و فرهنگی تکمیل و نهائی گردد، و بعد از منظـوری بـه تمـام مراجـع ذیـربط اردوی ملـی تکثیرگردد.

4- ارایه گزارش پیرامون تعداد شهدا، مفقودین، معلـولین و مجـروحین اردوی ملـی در اخیـر هـر برج به معاونیت اول وزارت دفاع ملی، معاونیت پرسونل و تعلیمات و سایر مراجع ذیربط .

5- ارایـه آمـار و ارقـام از تعـداد منسـوبین نظـامی دارای معلولیـت ناشـی از انفجـارات، حادثـات و مستفید شـدن آنهـا از برنامه‌های خدماتی در اخیر هر ربع به معاونیت پرسونل و تعلیمات و مراجع ذیربط .

7- د ملـی اردو هغـه افسـران، بریـدملان او سـر تیری چـی دوه ورونـه، پلار او یـا ځـوی یـی پـه سیمه یزو قطعاتو کی خپلی دندی تر سره کوی او دهغوی څخـه یـو یـی دغلیم د شومو فعالیتونو لـه املـه پـه شـهادت ورسیږی دوهـم شـخص دخپلـی غوښتنی پربنسټ په مرکز او یا په هغه سیمه کی چی کورنی یی استوګنه لری، تبدیل شی.

7- د ستردرسـتیز د پیژنتـون سـترتوب د شـهیدانو او معلولینـود معاونیـت لـه لـوری د شـهیدانو، ورک شـوو، معلولینـو او ټپیـانو د ورثـی ټولـو چاروتـه پـه دومـداره توګه رسیدل.

8- د شهیدانو او معلولینو معاونیت باید د شهیدانو د تثبیـت شـوو فورمـو پـه ډکولـو کـی مرسـته او همکاری وکړی.

9- د شـهیدانود شمیر او معلولیت د ډولونـود معلوملـو پـه اړه د ملـی اردو پـه لیکو کـی د یوی هراړخیزی او دقیقی سروی په لاره اچول.

10- دجلـب اوجـذب قومانـدانی پـه همغـږی سـره د اړونـدانودجلب اوجـذب او یـا مقـرری پـه وخـت کـی ټـول هغـه معلومـات چـی د ورثـی کـورنی اووکیـل پوری اړه لـری دیتـابیس تـه ورسوی ترڅـو د شـهادت پـه صـورت کـی د کـورنی دغـړی دمسـتحق ورثـه اودورثی وکیل مخکی له مخکی مشخص وی.

11- د پـوځی اړونـدانو د شـهادت څخـه وروسـته د ستردرسـتیز د پیژنتـون سـترتوب د شـهیدانو او معلولینـو معاونیـت مجبـور دی چـی د شـهید د اسـنادو پـه خـاطر او معلومـاتو د تصـدیق کولـو لپـاره اړونـده محکمـو تـه پـه مرکـز او یاولایاتوتـه واسـتوی ځکـه چـی

6- افسران، بریدملان و سربازان اردوی ملـی کـه دو بـرادر و یـا پـدر و پسـر در قطعـات و جزوتامهـای سـاحوی اجـرای وظیفـه مینماینـد در صورتیکه یـک تـن از آنهـا شـهید و یـا معلـول کلـی میگردد، شخص دومی به اساس تقاضای خود اش میتوانـد در مرکـز و یـا درسـاحه کـه بودوبـاش فامیلی داشته باشد تبدیل گردد.

7- رسیدگی دوامـدار بـه تمـام امـور ورثـۀ شـهدا، مفقـودین، معلـولین، مجـروحین و اسـراء اردوی ملـی توسـط معاونیـت شـهدا و معلـولین ریاسـت کادروپرسونل ستردرستیز.

8- معاونیـت شـهدا و معلـولین درخانـه پـری فورمـههای تثبیـت شـده شـهدا بـا مرجـع ذیـربط همکاری و کمک نماید.

9- راه انـدازی یـک سـروی جـامع و دقیـق بـه منظـور دریافـت آمـار و ارقـام شـهدا و انـواع معلولیت در صفوف اردوی ملی .

10- در هماهنگی بـا قومانـدانی جلب و جذب در زمـان جلـب و جـذب و مقـرری منسـوبین تمـام معلومـات مربوطـه بـه فامیـل و وکیـل ورثـه را در دیتـابیس درج نمایـد تـا در صـورت شـهادت تعـداد اعضای فامیل، ورثه مستحق و وکیل ورثه از قبل مشخص باشد .

11- پـس از شـهادت منسـوب نظـامی معاونیـت شـهدا و معلـولین ریاسـت کادروپرسـونل ستردرستیز مکلف است تا اسناد و معلومات شهید را بخـاطر تصـدیق بـه محـاکم وثـایق در مرکـز یـا ولایـت مربوطـه ارسـال نمایـد چراکـه محـاکم در

محکمه په مرکز اوولایاتو کی د امنیتی اودفاعی ځواکونو شهیدانو معلولینو او ټپیانو د امیتازونو دهراړخیزی تګلاری سره سم مکلف دی تر څو د شهید پاتی کسانو دراتلو په وخت کی دقیق معلومات ورکړی د هیواد د امنیتی او دفاعی بنسټونو، شهیدانو د ورثوو د شرعی وثیقه خط کی قناعت (اکتفا) وکړی.

12- محترمو محکمو ته د اړتیا وړ معلوماتو ورکول چی د ځانګړو فورمونو د ترتیب اود هغی له مخی خپل ځان وروستیو کرنی برابری کړی.

- دستردرستیزدکادراوپرسونل د سترتوب د معلولینو اوشهیدانو معاونیت دې دشیهدانو اومعلولینواسنادپرته له عیب، نقص اوځنډ څخه زرترززره تکمیل او دشهیدانو اومعلولینودچاروددولت وزارت ته استول اوتعقیب یې کړي.

13- د حج او اوقاف وزارت په همغږی او ګمارل شوی کمیسیون په تایید د شهیدانو، ورک شویو، معلولینو د بیت الله شریف فرضی حج په برخه کی د قانون پر بنسټ زمینه برابره کړی په هغه حالت کی چی ونډی نه بهرد شخصی امکاناتو په صورت کی چی غواړی او یا نیت یی دحج لپاره کړی وی لمړی حق باید ورته ورکړل شی.

14- دستردرستیزدپیژنتوب دسترتوب دشهیدانو او معلولینو د معاونیت ګمارل شوی استازی چی د مرکز او ولایاتو دجلب او جذب قوماندانیتونو کی دنده لری ترڅودملی اردو د شهیدانو، ورک شوو او معلولینو پاتی کسانو دورتګ په صورت کی داړونده څانګوله لیاری د وثیقی او نورو اسنادو په جوړولو کی ګام اوچت اولازم اقدامات ترسره کړی.

ولایات و مرکز مطابق پالیسی جامع حقوق و امتیازات شهدا، معلولین و مجروحین نیروهای دفاعی و امنیتی مکلف گردیده اند تا در اثنای مراجعه بازماندگان شهدا و ارایه معلومات دقیق و رسمی نهادهای دفاعی و امنیتی کشور در مورد بازماندگان شهدا جهت ترتیب وثیقه خط شرعی اکتفا نمایند.

12- در زمینه ارایه معلومات مورد نیاز به محاکم محترم، فورمه‌جات اختصاصی را تهیه و به رویت آن اجراآت بعدی خویش را عیار نمایند.

- معاونیت شهدا و معلولین ریاست کادروپرسونل ستردرستیز بعد از تکمیل سریع اسناد شهدا و معلولین بدون عیب، نقص و تاخیر به وزارت محترم دولت در امور شهدا و معلولین ارسال و تعقیب گردد.

13- در هماهنگی با وزارت ارشاد، حج و اوقاف و تائید کمیسیون موظف زمینه اعزام بازماندگان شهدا، مفقودین و معلولین به ادای فریضه حج بیت الله شریف را مطابق قوانین مربوطه مساعد نماید در صورتیکه خارج سهمیه با امکانات شخصی خویش نیت حج را داشته باشند حق اولویت برایشان داده شود.

14- نمایندگان معاونیت شهدا و معلولین ریاست کادروپرسونل ستردرستیز موظف در قوماندانیت‌های جلب و جذب در مرکز و ولایات مکلف اند در صورت مراجعه ورثة شهدا، مفقودین و معلولین اردوی ملی در زمینه ترتیب وثیقه و سایر اسناد شان از طریق مراجع ذیربط اقدام نموده و تسهیلات لازم را فراهم نمایند .

15- د روغتیــایی قومانــدانیت درپــوټ پربنســټ دملـی هغـه شـمیر افسـران، بریـدملان او سـرتیری چی دجګړه ایز فعالیت له کبله په مرکز تردرملنی لانـدی دی، د افسـرانو، بریـدملانو او سـاتنمنانو د ذاتی چارو د قانون د اتم څپرکی داوشپیتمی مادی لمړی فقری سره سم په امتیازی توګه دی دهری میاشـتی خـدمت یـوه نیمـه میاشـت محاسـبه او پـه دفترکی دی ورته معامله شی.

(۲)- د لوژستیک سترتوب :

د امکـان پـه صـورت کـی دی یوانـدازه خـوارکی توکی وسپموی ترڅو د ملی اردودشـهیدانو، ورک شـوو او ټپیـانو د کورنـی د پوښتنی پـه وخـت کـی د ملـی دفـاع وزارت او ستردرسـتیز د لـوړ پـوړی رهبری پلاوی لخوا د مرستی په توګه هغوی ته وویشل شي.

(۳)- د اوپراسیون سترتوب:

1- پـه خپـل وخـت مرکزتـه د هـوایی او ځمکنـی ترانسـپورت لــه لاری د ولایتونوڅخــه د شــهیدانو د جسدونواوټپیانو لیږدول.

2- خپلوقطعاتواوجزوتامونوتـــه د ټپـــی کیـــدو او ناروغتیا څخـه د روغ شـوی پرسـونل د بیا لیږد د زمینی برابرول.

3- هرڅـه ژرتـرژره د جګـړی لـه ډګرڅخـه سیمه ایــزو او مرکـــزی روغتنونـــو تـــه د شـــهیدانو د جسـدونو دلیـږ دولـو پـه موخـه د بیړنـی او پخپـل وخـت مخکـی لـه مخکـی د پلانونـو جـوړول او پـه خپل وخت او له ځنډ پرته هغه عملی کړی.

15- بــه اســاس راپــور قومانــدانیت صــحیه آنعــده افســـران و بریـــدملان اردوی ملـــی کـــه از اثـــر مجروحیـت ناشـی از فعالیـت محـاربوی در مراکـز صحی تحت معالجه قرار دارند، مدت خدمت هر ماه آنهـا طـور امتیـازی مطـابق فقـره (۱) مـاده شصـت و هفـتم فصـل هشـتم، قـانون امـور ذاتـی افسـران، بریدملان و ساتنمنان یـک نیم ماهـه محاسبه گردیده و در دفترهای ذاتی شان معامله گردد.

(۲) – ریاست لوژستیک:

یـك مقـدار مـواد غـذائی را در صـورت امکـان صــرفه جــوئي نمــوده تــا در اثنــای عیــادت ازفامیل‌های شهدا، مفقودین، مجروحین و معلولین از طـرف هیـأت رهبـری وزارت دفـاع ملـی و ستردرستیز جهت کمك به آنها توزیع گردد.

(۳)- ریاست اوپراسیون:

1- انتقـال بموقـع مجـروحین و اجسـاد شــهدا از ولایـات بـه مرکـز ذریعـه ترانسـپورت هـوائی و زمینی .

2- فـراهم نمـودن زمینـه انتقـال دوبـاره پرسـونل صـحتیاب شـده ناشـی از مریضـی و جراحـت بـه قطعات و جزوتامهای مربوطه .

3- به منظور انتقال هرچه زوتر اجساد شهدا از میـدان‌های محاربــه بــه شـفاخانه‌های سـاحوی و مرکزی پلان‌های عاجل و قبل از وقت را ترتیب و عنــدالموقع بــدون تــاخیر در معــرض اجــرا قرار دهند.

4- په هغو شرایطو اوځایونو څخه چې د شهیدانو لیږد د ملی دفاع وزارت په امکاناتو کې نه وي د غوڅ ملاتړ قوماندانی(RS) سره په پوهاوی د هغوی څخه مرسته وغوښتل شي تر څو د شهیدانو په لیږد کې ګام پورته شي.

5- په هغه صورت کې چې د شهیدانو د جسدونو لیږد د هوایي ځواکونو الوتکو له لاری امکان ونلری، د شهیدانو جسدونو لیږد دی د خصوصي هوایی او ځمکنی شرکتونوله لاری تر سره شی.

۶- دجګړی له ډګرونو څخه پخپل وخت دشهیدانو او ټپیانو لیږدول د۱۳۹۷کال دغبرګولی د میاشتی د شپږمی نیټی (۲۰۹)ګڼه دجګړی له ډګرونو څخه پخپل وخت دملی اردو د شهیدانو او ټپیانو دلیږد او تخلیی دپلی کیدونکی کړنلاری سره سم ترسره شی.

(۴)- د عقیدتي او فرهنګي سترتوب:

1- د هغه بدلونو سره سم چې د (۱۳۹۱/۱۲/۲۸) کال په (۱۰۹۹) ګڼې رسمی جریده کې خپورشوی او همدارنګه د شهید د خښوولو، سمبالولو او لیږداو کورنیو ته دهغه سپارل او خاوروته سپارلو مراسم او تشریفاتو اجرا کول د ټپیانو څخه ساتنه په اسلامی او انسانی عاطفی په اساس خپله دنده وګڼي او په زړه سواندی توګه سرته و رسوی.

2- د هغې کورنی د پیژندلو لپاره چې قربانی یې ورکړی ده او هغوی ته د مرستې ورکولو لپاره د کورنی د ملاتړ د برخې څخه د یو تن افسر ګمارل.

3- د مرکز د قطعاتو د شهیدانو کورنیوته په خپل وخت سره د مالی مرستو ورکول اودهغې په هکله د راپورونو جوړول.

4- در مناطق و شرایط که انتقال شهدا در حیطه امکانات وزارت دفاع ملی نباشد با قوماندانی عمومی حمایت قاطع(RS) تفاهم نموده و به کمک آنها درحصه انتقال شهدا اقدام نماید .

5- در صورت عدم امکان انتقال از طریق طیارات قوای هوائی انتقال اجساد شهدا توسط ترانسپورت هوائی و زمینی شرکت های خصوصی صورت گیرد.

۶- انتقال به موقع شهدا و مجروحین از میادین محاربه مطابق طرزالعمل تطبیقی نمبر (۲۰۹) مورخ ۱۳۹۷/۳/۶تخلیه و انتقال به موقع شهدا و مجروحین اردوی ملی از میادین محاربه صورت گیرد.

(۴) – ریاست عقیدتي و فرهنگي :

1- مطابق تعدیلات منتشره در جریده رسمی (۱۰۹۹)مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ و همچنان در مورد تکفین، تجهیز، انتقال و تسلیم نمودن شهید به ورثه شان، مراسم به خاک سپاری، اجرای تشریفات، وارسی و مواظبت از زخمی‌ها با عاطفه اسلامی و انسانی وظایف خویش را دلسوزانه انجام دهند .

2 - توظیف يك تن افسر از بخش حمایه فاميلي به منظور شناسائی عاجل فامیل که قربانی داده جهت ارایه كمك به آنها.

3- اجرای به موقع مساعدت مالی به فامیلهای شهدا از قطعات مرکز وتهیه راپورها در مورد آن .

4- پـه روغتونـو کـی پـه بستر کـی د ننـه تپـی اوناروغه د ملی اردو دپرسونل پوښتنه کول.

5- هغـه شـهیدان چـی خپلوکورنیوتـه لیـږل کیـږی د هغـود کرایـی پیسـی د لاری د واټـن، امـن او نـا امـن سـیمی، امنیتـی وضـعیت، محیطـی اوهواحـالاتو او شرایطو او د آزاد بـازار د نـرخ او پـه لویـو لاروکـی د لوړوګواښـونو پـه تـوپیر سـره دملـی دفـاع د وزارت د مـالی او بـودجی سـترتوب سـره پـه همغـږی تثبیـت او پروخت ورکړل شی.

(۵) - د هوايي ځواکونو قوماندانی :

د اوپراسـیون سـترتوب د پـلان پـر بنسـټ د ملـی اردو شـهیدانو او ټپیـانو لیږد تـه دی لمړیتـوب حـق ورکړل شـی او د شـهیدانو جسدونه دی تربشپړپیژندنی سره د مسؤلینو څخه تسلیم مرکز او یـا بل ځـای تـه چی دهغوی خپلـوان او یا اړونده قطعی پلان کړی وی ولیږدوی.

(۶)- د روغتیا قوماندانی:

1- د هـدایت پـه اسـاس سـیمیزو او مرکـزی روغتونونـه دی وپوهـول شـی ترڅـو د شـهیدانو تخلیـه د لمړی خـط څخـه د جبهـی شـانه سـاحوی روغتونونو ته، تجهیز، تکفین او په سړوخونو کی د هغوی د ساتلو لپاره په خپل وخت سره کړنی تر سره کړی.

2- سیمه ایز او مرکـزی روغتونونـه وپوهـول شـی چـی پـه دوامداره توګـه د امبـولانس وسـایط لـه هوایی دګرونـو څخـه ترروغتوننـو او یـا دهغـوی ترکورونـو پـوری د شهیدانو د جسدونو لیږد لپاره شتون ولری.

3- د اړونـده ځـانګو پـه همغږی سره د شـهیدانو جسـدونه د تکفـین اوتجهیـز څخـه وروسـته د پـوځی ځـانګړو مراسمو په لړکی د شهیدانو ورثوو ته تسلیم شی.

4- عیادت از مجروحین و مریضـان داخـل بستر پرسونل اردوی ملی در شفاخانه‌ها.

5- شـهدای کـه بـه فامیل‌هـای شـان انتقـال میگـردد پول کرایه آن نظر به بعد مسافه، منطقه امـن و نـا امن، وضـعیت امنیتـی، شـرایط و اوضـاع جـوی و محیطـی و نـرخ بـازار آزاد نسـبت متفـاوت بـودن تهدیدات بلند امنیتی که در مسیر شـاهراه‌ها رونمـا میگـردد تثبیـت و درهمـاهنگی بـا ریاسـت مـالی وزارت دفاع ملی عندالموقع پرداخت گردد.

(۵)- قوماندانی قوای هوائی :

مطابق پلان ریاست اوپراسیون حق اولویت را بـه انتقال زخمی‌ها و شهدای اردوی ملـی داده و جسد شهدا را باشهرت مکمل آن از نـزد مسئولین تسلیم و به مرکز یـا جـای دیگـری کـه اقـارب و یـا قطعـه مربوطه آن پلان نماید انتقال دهد.

(۶) قوماندانیت صحیه :

1- طـی اصـدار هـدایت بـه مراکـز صـحی و شـفاخانه‌های سـاحوی و مرکـزی تفهیم بدارنـد تـا درحصـه تخلیـه شـهدا از خـط مقـدم جبهـه بـه قدمه‌های عقبـی و شـفاخانه‌های سـاحوی و تجهیـز، تکفین ونگهـداری آنهـا در سـرد خانـه‌ها اقـدام بـه موقع نمایند .

2- بـه شـفاخانه‌های سـاحوی و مرکـزی تفهیم گـردد تـا وسـایط (امبولانس‌هـا) بطـور دوامـدار جهـت انتقـال اجسـاد شـهدا از میـدان‌های هـوائی الـی شـفاخانه‌ها و منازل شان موجود باشد.

3- اجساد شهدا بعد از تکفین و تجهیز طی مراسم خـاص نظـامی در همـاهنگی بـا مراجع ذیـربط بـه ورثه شهدا تسلیم داده شود .

4- هغه شهیدان چې ورثه ونلري د رسمي مراسمو په ترڅ کې د کادراوپرسونل، عقیدتي او فرهنګي او دبشري حقونواوجندرانسجام سترتوب او اړونده قطعې استازو په حضور کې په یومناسب ځای کې په دایمي او یا مؤقت ډول خښ شي.

5- له اړونده روغتیایي مرکزڅخه دستردرستیز د پېژنتون سترتوب ته د رخصت شوو ټپي افسرانو او بریدملانو پخپل وخت دراپوراستول د افسرانو، بریدملانو او ساتنمنانو د ذاتي چارو د قانون د اتم څپرکي د اوشپیتمې مادې له لمړۍ فقرې سره سم په بسترکي تیرې شوې ورځې ددوی په ذاتي دفترونوکې دمعامله کولولپاره واستوی.

6- هغه ټپیان اوناروغان چې د درملنې لپاره له نه بهر استول کیږي د کانسیلوم د جوړولوپوري ترملنې او روغتیایي مراقبت لاندې ونیول شي اوستونزوته دې پخپل وخت رسیدنه وشي.

(۷)- د ښوونې او روزنې اودوکتورینوواحده قوماندانۍ:

جګړې د دګراود جبهې له لمړۍ کرښې څخه امن ځای او شاتنی قدمې ته د شهیدانو تخلیه میتودیکي درسونه په عملي ډول د ښوونیزو مرکزونو او مسلکي ښوونځیو په ښونیز نصاب کې ځای ورکړ شي.

(8)– د قطعاتو او جزوتامونو قوماندانان:

1- د ملي اردو په ټولو کچو کې د پېژند مدیران او آمران د مالي آمرانو سره په همغږۍ مکلف دي تر څو د شهیدانو، معلولینو او ورک شوو اسناد د وخت د ضایع کیدو څخه پرته د

4- شهدای که ورثه نداشته باشند طی مراسم رسمی در موجودیت نماینده ریاست کادروپرسونل، ریاست عقیدتی فرهنگی، ریاست حقوق بشر و انسجام جندر و نماینده قطعه مربوطه در یکی از نقاط مناسب طور موقت و یا دایمی دفن گردند.

5- ارسال راپور افسران و بریدملان مجروح مرخص شده عندالموقع از مراکز صحی مربوطه، به ریاست کادر وپرسونل ستردرستز جهت معامله ایام داخل بستر آنها به دفترهای ذاتی شان مطابق فقره (۱) ماده شصت و هفتم فصل هشتم، قانون امور ذاتی افسران، بریدملان و ساتنمنان.

6- مجروحین و مریضان داخل بستر که غرض تداوی به خارج از کشور اعزام می گردند الی ترتیب کانسیلوم تحت تداوی و مراقبت صحی قرار داده و عندالموقع به مشکلات شان رسیدگی بعمل آید .

(۷) قوماندانی واحد تعلیم و تربیه ودکتورین :

دروس میتودیکی طرز عملی تخلیه مجروحین و شهدا ازمیدان‌های محاربه و خطوط مقدم جبهه به جای‌های امن و قدمه‌های عقبی در نصاب تعلیمی مراکز تعلیمی و مکاتب مسلکی گنجانیده شود.

(۸)- قوماندانان قطعات و جزوتامها :

1- مدیران و آمرین پرسونل در تمام سطوح اردوی ملی در هماهنگی با امرین مالی مربوطه خویش موظف اند تا اسناد معلولین، شهدا و مفقودین را بدون ضیاع وقت مطابق جریده

۱۳۹۱/۱۲/۲۸ کال د (۱۰۹۹) شمیری رسمی جریدی په بنسټ ترتیب شی تر څو خپل حقوق په خپل وخت سره لاسته ته راوړی .

2- د جګړی له ځایونو او سیمی څخه د شهیدانو، ټپیانو د استولو لپاره د کلکو او عملی تدابیر ونیول شی.

3- په ډیرلږ وخت د اوسیدنی ځای او کورنی ته د شهیدانو دلیږدولو د تدابیرو دنیولو لپاره د اوپراسیون سترتوب ته ډیرژردرپوټ ورکول .

4- په ډیرلږ وخت د شهیدانو پیژندنه باید ژرترژره تثبیت شی.

5- د شهیدانود ورثوومنل او د شهیدانو او د هغوی د پاتی کسانو د اکرامی او یا مالی مرستو څخه ډاډ لاس ته راوړل.

6- په کلکه او دوامداره توګه د شهیدانو او ټپیانو د لیږد څخه څارنه کول.

7- دجبهی له لمړی کرښوڅخه دشهیدانو دجسدونو اوټپیانو دلیږد او تخلیی لپاره د لیږدرالیږد وسایط مخکی ترمخکی تثبیت اوله پلان سره چمتووی، په خپل وخت دجګړی له ډګرڅخه دنه تخلیی په صورت کی له اړونده چارواکوڅخه قانونی پوښتنی اوګرویګنی ترسره شی.

8- د شهیدانو او معلولینو د اسنادو په برابرولوکی کلکه پاملرنه اوله کومی غلطی پرته په وخت مرکزته د هغوی لیږل.

9- د امکان په صورت کی د جنازی په مراسمو، د فاتحی په اخیستلو کی د قطعاتو او جزوتامو نو د رهبری پلاوی ګډون او یا د ملی اردو د شهیدانو د کورنی څخه خبراخیستل.

رسمی(۱۰۹۹) مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ ترتیب نموده تا حقوق خویش را به وقت و زمانش اخذ بدارند.

2- تدابیر جدی و عملی بخاطر تخلیه مجروحین و شهدا از محلات وساحه محاربه اتخاذ گردد .

3- ارایه راپور آنی شهدا به ریاست اوپراسیون جهت اتخاذ تدابیر انتقال هرچه عاجل آنها به محلات مسکونی و خانوادهها به اسرع وقت.

4- هویت شهدا باید به زودترین وقت ممکن تثبیت گردد.

5- پذیرش ورثه شهدا و حصول اطمینان از اجرای مساعدت مالی (اکرامیه) شهدا به بازماندگان اش.

6- نظارت جدی و دوامدار از صورت انتقال شهدا و مجروحین .

7- غرض تخلیه و انتقال مجروحین و اجساد شهدا از خطوط مقدم جبهه وسایط حمل و نقل از قبل تثبیت و طبق پلان آماده باشد، در صورت عدم تخلیه به موقع آنها از میدان محاربه از مسئولین مربوط باز پرس قانونی صورت میگیرد.

8- توجه جدی در مورد تهیه درست و بدون غلطی اسناد شهدا، مفقودین و معلولین و ارسال بموقع آن به مرکز.

9- اشتراک هیأت رهبری قطعات و جزوتامها در صورت امکان در مراسم تشیع جنازه، فاتحه خوانی و باخبری از فامیلهای شهدای اردوی ملی .

10- د جګړې د ډګر څخه د شهید د جسد لیږد د هغه اړونده قطعې روغتیایي مرکز او له هغه ځای څخه د شهید سردار محمد داودخان روغتون پورې، وروسته اړونده ځای ته او یا د شهید د ورثوو په غوښتنې سره نیغ په نیغه خپلوانو ته د هغه سپارل.

11- له اړونده څانګوسره په پوهاوی دشهیدانو له دفن کولوڅخه ترمخه مالي مرسته (اکرامیه) باید اجرا کړي.

12- د تابوت پرسر د امتیازونو دخبرتیا له پاڼې سره یوځای دشهید د بشپړې پیژندنې ځړول.

13- دشهید کورنۍ ته دشهیدانو د جسدونو د تکفین اوتجهیز دلیږد او سپارلو ترمخه دپاتې کسانو دحقوقواو امتیازاتو د لنډ معلومات له فورم سره ترسره شي.

14- د اړوند د شهید کیدلو څخه د هغه کورنۍ ته د قطعې د استازې چې په مرکزي روغتون کې شتون لري او یا د ستردرستیز د پیژنتون سترتوب د شهیدانو او معلولینو د استازي له لوري خبر ورکړل شي.

15- دملي اردو په روغتیایي مرکزونوکې شتواستازوته دنده ورکړل شي ترڅوله ټپیانو څخه په دوامداره اومستمره توګه خبرواخلي اودهغوی له درملنې، چاروکو د چلند له بهیره اوستونزوته پخپل وخت له رسیدنې څخه ډاډترلاسه او همدارازدټپي کس د اړتیا اوغوښتنې له مخې له کورنۍ سره دهغه داړیکې زمینه برابره کړي اودکومې ستونزې دپیښیدوپه صورت کې اړونده څانګې خبرکړای شي.

10- انتقال جسد شهید از میدان محاربه به مرکز صحیه قطعه مربوطه و از آنجا به شفاخانه شهید سردارمحمد داود خان و بعداً به محل مربوطه و یا در صورت تقاضای ورثه شهید مستقیماً به اقارب شان تسلیم نمایند.

11- مساعدت مالی (اکرامیه) شهدا را قبل از تدفین در تفاهم با مراجع ذیربط به خانوادههای شان اجرا نمایند.

12- نصب شهرت مکمل شهید همراه با ورق اطلاعیه امتیازات شان بالای تابوت.

13- تکفین و تجهیز اجساد شهدا قبل از انتقال و تسلیمی جسد به خانواده شهید با فورم معلومات مختصر درمورد حقوق و امتیازات بازماندگان شان صورت گیرد .

14- از شهادت منسوب به خانواده اش توسط نماینده قطعه که در شفاخانه مرکزی موجود است و یا توسط نماینده معاونیت شهدا و معلولین ریاست کادروپرسونل ستردرستیز خبرداده شود .

15- به نمایندگان شان در مراکز صحی اردوی ملی وظیفه داده شود تا از مجروحین طوری مستمر و دوامدار باخبری نموده واز تداوی، روند برخورد مؤظفین و رسیدگی به مشکلات شان به اسرع وقت اطمینان حاصل نموده و همچنان بنابر ضرورت و درخواست شخص مجروح شرایط تماس را به فامیل اش فراهم نموده و در صورت بروز کدام مشکل مراجع ذیربط در جریان گذاشته شود.

16- دملـی اردوپـه روغتـایی مرکزونـوکی شتواسـتازوته دنـده ورکـړل شـی ترڅودشـهیدانودپیژندنی پـه تثبیت کـی پوره ځیراوسی پـه صـحیحی پتـی سره دهوایی اوځمکنـی ترانسـپورت لـــه لیـــاری اړونـــده ولایاتوتـــه جســـدونه ولیـږدوی دملـــی مرســـتی (کرامیـــی) پیســـی دشـــهید د امتیـازونو دخبرتیـا پاڼـه د رسیداتو پـه کتـاب کـی ورسوی او دهغـه وارث تـه دی وسپاری او پیژنـدپانی کـاپی اوپتـه (اړیکی شمیره) دی تری واخستل شی.

17-اړونـــدو جزوتـــامونو تـــه دی لاربـــوونه وشـــی ترڅوسپارل شوی دندی تـه ترحرکت مخکـی د افسر، بریدمل او سرتیری د بشپړی پیژنـدی نوملړجوړ او د حرکت لـه راپور سره یوځـای پـه کم وخت کـی اړونده ځانگی ته واستوی.

۵,۳. پلي کېدو میکانیزم:

(۱) د پرســـونل اوتعلیمـــاتو معاونیـــت دې دغـــه تګـلاره ترمنلـو وروسـته د ملـي دفــاع وزارت معاونیتونو او سترتوبونو ته تکثیراو وویشی.

(۲) ستردرسـتیزدې دغـه تګـلاره ترځپـل امرلانـدې سـترتوبونو او قومانـدانیتونو تـه د ټـولې تـر قـدمې پـوری تکثیـر او وویشـي او د ملـي اردود کنـډکونو قومانـدانان او آمـرین مؤظف دي چـې دغـه تګـلاره پـه سیمینارونو کـې د درس پـه ډول خپلـو اړونـدانو سـره پرمخ ویسي.

(۳) پـه دغـه تګـلاره کـې دملـي اردود اړتیـاوو لـه مخـې، تعـدیل او بـدلون د اړتیـاو پربنسـت دپرسـونل اوتعلیماتومعاونیـــت پروړانـــدیزدملي دفـــاع وزیـــر واک دی.

16- بـه نماینـدگان شـان در مراکز صـحی اردوی ملـی وظیفه داده شود تـا در تثبیت هویت شـهدا دقیق بوده و اجســاد را بـــه ولایـــات مربوطـــه شـــان از طریـــق ترانسـپورت هـوائی و زمینـی بـه آدرس درست انتقـال داده و پـــــــول اکرامیـــــــه و ورق اطلاعیـــــــه امتیـازات شـهید را طـی کتـاب رسیدات بـه وارث آن تسـلیم نمـوده کـاپی تـذکره وآدرس (شـماره تمـاس) آنرا اخذ نمایند.

17- بـه جزوتام‌هـای مربـوط هدایت داده شـود تـا قبـل از حرکـت بطـرف وظیفـه سـپرده شـده شـهرت مکمـل افسر، بریـدمل و سـرباز شـامل وظیفـه را طـی جـدول ترتیب و معـه راپور حرکت بـه مرجع مربـوط به اسرع وقت ارسال بدارند.

۵,۳. میکانیزم تطبیق :

(۱) معاونیت پرسونل و تعلیمات ایـن پالیسـی را بعد از منظـوری بـــه معاونیت‌هـــا و ریاســـت‌های وزارت دفاع ملی و ستردرستیز توزیع و تکثیر نماید.

(۲) ستردرسـتیز پالیسـی هـذا را بـه ریاسـت‌ها و قوماندانیت‌های تحت امر الی قدمـه تـولی توزیـع و تکثیـر نمـوده و قومانـدانان وآمـرین کنـدک‌هـای اردوی ملـی موظـف انـد تـا ایـن پالیسـی را طـی سیمینار بـه منسوبین مربـوط خـویش بشـکل درس پیشببرند.

(۳) منظـوری، تعدیل و ملغـی نمودن ایـن پالیسـی بـه اسـاس پیشـنهاد معاونیـت پرسـونل و تعلیمـات و بـر مبنـی ضـرورت اردوی ملـی از صـلاحیت وزیر دفاع ملی میباشد.

۴,۵. کنترول، څارنه او ارزونه:

د پرسونل او تعلیماتو معاونیت، د حقوقو سترتوب او دملي دفاع وزارت سرمفتشیت د دغې تګلاره دغوښتنو دپلي کېدو او دهغو موارد څېړنه چې دملي اردو د جزوتامونو د قوماندانانو او مسؤلینو د غلطیو له کبله دملي اردو دپرسونل دشهادت اومعلولیدو لامل ګرځي کنترول په غاړه لري

۵,۵. مأخذ :

۱- د افغانستان اسلامی جمهوریت اساسی قانون.
۲-د افسرانو، بریدملانو او ساتنمنانو د ذاتي چاروقانون.
۳- د معلولینو د حقوقو او امتیازونوقانون.
۴- د شهیدانواوورک شوو پاتی کسانو د حقوقو او امتیازونو قانون.
۵- د شهیدا او لادرکو د حقوقو او امتیازونو د قانون د ځینو موادو لری کول او په کی بدلون راوستل.
۶- د معلولینو د حقوقو او امتیازونو د قانون د ځینو موادو لری کول او په کی بدلون راوستل.
۷- د ملی اردو د پرسونل اکمالولواوضایعاتو څخه د مخنیوی تګلاره او کړنلاره.

۵,۴. کنترول، نظارت و ارزیابی :

کنترول از تطبیق مطالبات این پالیسی و بررسی موارد که از اثر اشتباهات قوماندانان و مسئولین جزوتامهای اردوی ملی که باعث شهادت و معلولیت پرسونل اردوی ملی میگردد به دوش معاونیت پرسونل و تعلیمات، سرمفتشیت و ریاست حقوق وزارت دفاع ملی میباشد.

۵,۵. مأخذ :

۱- قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان .
۲- قانون امور ذاتی افسران، بریدملان و ساتنمنان
۳- قانون حقوق و امتیازات معلولین .
۴- قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین .
۵- تعدیل برخي از مواد قانون حقوق و امتیازات بازماندگان شهدا و مفقودین .
۶- تعدیل و حذف برخي از مواد قانون حقوق و امتیازات معلولین .
۷- پالیسي و طرزالعمل جلوگیري و اکمال ضایعات پرسونل اردوي ملي.

جگرن حبیب الرحمن "حقمل"
مدیربخش سایرفعالیت‌ها

دگرمن محمد نذیر "بارکزی"
مدیر عمومی فعالیت‌های پرسونل

ماستر حقوق بین الملل
دگروال غلام‌حضرت "حسینی"
رئیس تنظیم و اداره
پالیسی‌های نظامی پرسونل

میرم یوسف زاده
معاون وزیر دفاع ملی
در امور پرسونل و تعلیمات

فورمونه:

دشهید دپیژند پانه : دغه پیژند پانه د اسنادو د لیږدولو او پړاونو د تیرولو څخه وروسته د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانواومعلولینو چارووزارت له لوری جوړاودشهید پاتی کسانووکیل ته ورکوول کیږی.

(10) مه ګڼه فورم: د ملی اردو ټولواړوندانو لپاره چی مړه کیږی د اړونده قطعی د پیژند د مدیریت له لوری ډکه اود مراتبوپه لړی وروسته د وروستیو کړنو لپاره دی ستردرستیز د پیژنتون سترتوب ته په رسمی توګه لیږل کیږی.

ش (4) فورم: د ملی اردو د ټولو بریدملانو اوسرتیرو لپاره چی د جګړه ایزو دندو او یا د غلیم د کرغیړنو فعالیتونو له امله د دندو په بهیر کی شهید کیږی د قطعاتو قوماندانان اود پیژند مدیریتونه یی جوړاو(بلوک، ټولی، کندک، لوا، فرقه او قول اردو) د قوماندانو ترلاسلیک وروسته د اړونده قطعی د پیژند د مدیریت لخوا د مراتبو په لړی سره د وروستیو کړنو لپاره د ستردرستیزد پیژنتون سترتوب ته په رسمی توګه لیږل کیږی.

ش (۱۱) ګڼه فورم : د ملی اردود ټولواړوندانو لپاره چی د جګړه ایزو دندو او یا دغلیم د کرغیړنو فعالیتونو له امله د دندی په بهیر کی شهید کیږی د هغو د مالی مرستی د ورکولو فورمه د قطعاتو د مالی آمریتونو له لوری داړونده قطعی د قوماندان ترمنلو وروسته د مراتبو په لړی سره د وروستیو کړنو لپاره د ستردرستیز د پیژنتون سترتوب او د پیژنتون د سترتوب له لاری د ستردرستیز مالی سترتوب ته په رسمی توګه لیږل کیږی.

ش (۱) ګڼه فورم: د ملی اردو د شهید افسرانو لپاره چی په دندو کی شهید کیږی دهغوی فورم د قطعاتو د پیژند د مدیریتونو له لوری جوړاود جزوتام د قوماندان ترلاسلیک وروسته او د قطعی د قوماندان د منلو (اړونده لوا او قول اردو) دمراتبو په لړی سره د وروستیو کړنو لپاره د ستردرستیز د پیژنتون سترتوب ته په رسمی توګه لیږل کیږی.

فورم ها:

کارت هویت شهید : این کارت بعد از ارسال اسناد و طی مراحل آن از طرف وزارت دولت در امور شهدا و معلولین ترتیب و به وکیل بازماندگان شهید توزیع میگردد.

فورم ش(۱۰): برای تمام منسو بین اردوی ملی که (فوت) میگردد از طرف پیژند قطعه مربوطه خانه پوری بعدا از سلسله مراتب جهت اجراات بعدی بریاست کادروپرسونل ستردرستیز رسماَ ارسال میگردد.

فورم ش(4): برای بریدملان و سربازان شهید اردوی ملی که در جریان وظایف محاربوی و یا بالاثر سایرفعالیت‌های خصمانه دشمن شهید میگردد از طرف قوماندانان و مد یریت‌های پیژند قطعا ت ترتیب و بعد از امضا قوماندان(بلوک، تولی، کندک، لوا، فرقه و قول اردو) از طرف مدیریت پیژند قطعه مربوطه به سلسله مراتب جهت اجراات بعدی بریاست کادروپرسو نل ستردرستیز رسماَ ارسال میگردد.

فورم ش (11): برای تمام منسوبین اردوی ملی که در جریان وظا یف محاربوی و یا بالاثر سایرفعالیت‌های خصمانه دشمن شهید میگردد فورمه پرداخت مساعدت مالی آنها از طریق آمریت مالی قطعات ترتیب و بعد از تصدیق قوماندان قطعه مربوطه به سلسله مراتب جهت اجراات بعدی بریاست کادروپرسونل ستردرستیز و از طریق ریاست کادروپرسونل بریاست مالی ستردرستیز رسماً ارسال میگردد.

فورم ش(۱): برای افسران شهید اردوی ملی که در وظایف محاربوی شهید میگردد فورم آنها از طریق مدیریت‌های پیژند قطعات ترتیب و بعد از امضا قوماندان جزوتام و تائید قوماندان قطعه (لوا، فرقه، قول اردو) مربوطه به سلسله مراتب جهت اجراات بعدی بریاست کادروپرسونل ستردرستیز رسماً ارسال میگردد .

ش (۱۲) گنـه فـورم: د ستردرسـتيز د پيژنتـون سـترتوب د تلفـاتو د خـانگی آمريـت لـه لـوری جـوړ اود پيژنتـون د سترتوب ترمنلو وروسته د پورتنی فورمونو ملونـه د کاراو ټولنيزوچـارو، معلولينـو، شـهيدانو محتـرم وزارت تـه پـه رسمی توگه ليږل کيږی.

م (۱۲) ورک شـويو فـورم : د ملـی اردود اړونـدانو لپـاره چـی ورک شـوی وی د کشـف سـترتوب لخـواه منـل شـوی وی د جزوتـامونود قومانـدان پـه واسطه او د قطعـاتو د پيژند دمديريتونو لخوا جوړ او وروسته د (بلوک، ټولی، کنـډک، لـوا، فرقـی او قـول اردو) قومانـدان لاسـليک اود مراتبو پـه لړی سره د وروسـتيوکړنو لپـاره د ستردرسـتيزد پيژنتون سترتوب ته په رسمی توگه ليږل کيږی.

د معلوليت م۱۱گنـه فورم :د ملـی اردود اړونـدانو لپـاره چـی د دندی په بهير کـی معلول کيږی د جزوتـام د قومانـدان او د قطعـاتود پيژند د مديريتونو لـه لوری جوړ او د (بلـوک، ټـولی، کنـډک، لـوا، فرقـی، اوقـول اردو) قومانـدان تـر لاسليک وروسته د مراتبو پـه لړی سره د ورستيو کړنـو لپـاره د ستردرسـتيز د پيژنتـون سـترتوب تـه پـه رسـمی توگه ليږل کيږی.

د روغتيـايی کميسـيون د نظريـی (۲۰۳) گنـه فـورم: د سـردار محمـد داود خـان د روغتـون د گمـارل شـوی کميسـيون پـلاوی لـه لاری د معلوليـت ترتثبيتولـو وروسته جوړ او خانـه ډکيږی د پراونـو د تيرولـو لپاره په رسمی توکه د ستردرستيز د پيژنتون ته ليږل کيږی.

د معلـول پيژنـد پاڼـه:- دغـه پيژنـد پاڼـه د معلوليـت د تثبيتولواوداسنادونو د پراونوتيرولـو څخـه وروسـته معلـول کس او يا د هغه وکيل ته ورکول کيږی.

فــورم ش (۱۲) : از طــرف آمريـــت قســم تـــلفات ريا ســت کادروپرسـونل سـتردرسـتيز ترتـيـب و بعـد از تائيـد رياسـت کادروپرسـونل باضـميمه فورمهـای فـوق بـه وزارت محترم دولت در امور شـهدا و معلولين رسماً ارسال ميگردد .

فـورم مفقوديـت م ۱۲ : بـرای منسـوبين اردوی ملـی کـه مفقود ميگردند و از جانب رياست کشف تائيد گرديده باشد توسـط قومانـدان جزوتامهـا و مـديريتهای پيژنـد قطعـات ترتيب و بعد از امضا قوماندان (بلوک، تولی، کندک، لوا، فرقه و قول اردو) به سلسله مراتب جهت اجراات بعدی به رياست کادروپرسونل ستردرستيز رسماً ارسال ميگردد.

فورم م ۱۱ معلوليت: بـرای منسوبين اردوی ملـی کـه در جريــان وظيفــه معلــول ميگردنــد از طــرف قومانـــدان جزوتامهـا و مـديريتهای پيژنـد قطعـات ترتيـب و بعـد از امضـا قومانـدان (بلـوک، تـولی، کنـدک، لـوا، فرقـه و قـول اردو) بـه سلسـله مراتـب جهت اجـراات بعدی بـه رياسـت کادروپرسونل ستردرستيز رسماً ارسال ميگردد.

فـورم ۲۰۳ نظريـه کميسـيون صـحی : از طريـق هيأت موظـف کميسيون شفاخانه سردار محمد داود خـان بعد از تثبيت معلوليت ترتيب و خانـه پری گرديده جهت طـی مراحـل رسـما بـه رياسـت کادروپرسـونل ستردرسـتيز ارسال ميگردد.

کــارت هويــت معلــول : ايـن کـارت بعـد از تثبيـت معلوليت و طـی مراحـل اسناد بـرای شـخص معلـول و يـا وکيل شان توزيع ميگردد